

Asuntonan di asilo y deportacion ta keda responsabilidad di Aruba



Pagina 2

- **Recuperacion ta desigual den diferente sector y nivel di entrada**

Pagina 3

- **Turistanan ta keda cay den trampa di estafadornan di ED-card**

Pagina 4

- **Ainda CAO di empleadonan di Arubus no a keda cla**

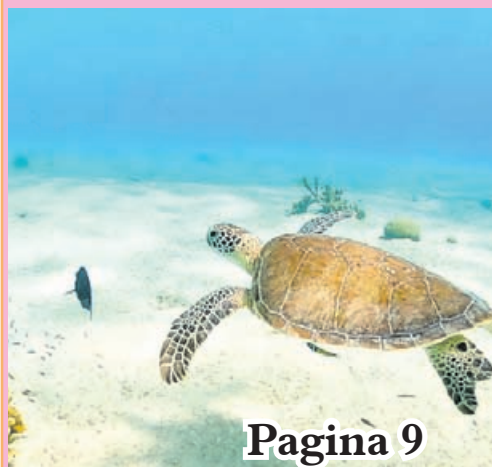
Pagina 6

Baki di sushi canto di lama
ta causa disgusto entre
turistanan



Pagina 4

Islanan BES
mester 300 miyon
euro pa salba
naturalesa



Pagina 9

Dominicanonan ta
manifesta contra un
set di ley proponi
tocante aborto,
corupcion y derecho



Pagina 11



DRUNKEN BURGER
 CRAVING THE
BEST BURGER
 ON THE ISLAND?

SCAN CODE
FOR MENU



J.E. Irausquin Blvd 384-A. Reservations: (+297) 699-5090. WWW.DRUNKENBURGER.COM



JUICY, MESSY AND OUTRAGEOUSLY DELICIOUS!

FOLLOW US:

@DRUNKENBURGER @DRUNKENBURGERARUBA

Secretario di Estado Eddie van Marum: Hulanda ta yuda, pero...

Asuntonan di asilo y deportacion ta keda responsabilidad di Aruba

Recientemente, Secretario di Estado pa Asuntonan Interno y Relacion di Reino a responde mediante un carta na un solicitud pa un contesta pa un rapport di Amnesty International tocante e proteccion cu Aruba ta duna na solicitante di asilo y refugiado. Segun e Secretario di Estado, esaki ta responsabilidad di Aruba.

Den reunion procedural di Comité Permanente pa Relacion di Reino dia 13 februari ultimo, a solicita un respuesta relaciona cu e rapport di Amnesty International fecha 1 di october 2024. E rapport, titula "Regla pero no proteccion: desvelando gap den proteccion di refugiado pa Venezolano na Aruba", ta resalta e falta di legislacion specifico relaciona cu refugiado na Aruba, problemanan asocia cu detencion di solicitante di asilo y refugiado, y preocupacion tocante e trato di solicitante di asilo Venezolano, incluyendo mucho. E rapport ta representa e prome investigacion di Amnesty International riba solicitantenan di asilo Venezolano na Aruba.

Gabinete Hulandes anteriormente a tende elementonan clave di e rapport aki mediante contestanan por escrito di parlamentario Raoul White (GroenLinks-PvdA) na october. E respuesta di Secretario di Estado pa Asunto Interno y Relacion di Reino, Eddie van Marum, ta basa riba e contestanan anterior aki, y ta enfoca en particular riba e conclusion y recomendacion cu ta trata Hulanda.

E rapport en cuestion tabata e prome rapport di Amnesty International Netherlands cu ta atende e situacion di Venezolanonan buscando asilo na Aruba. Den pasado, e organizacion a publica varios rapport di Venezolano indocumenta na Corsou, na cual gobiernonan anterior tambe a responde.

Principionan general

Dentro di Reino Hulandes, politica di migracion – incluyendo admision, recepcion, deportacion, asilo y implementacion di derechonan humano – ta



un asunto pa e paisnan individual. Aruba, Corsou y Sint Maarten ta carga e mesun responsabilidadnan cu Hulanda.

Na 2019, Aruba a solicita asistencia di Hulanda pa motibo di retonan cu a bin dilanti ocasiona pa e crisis politico, economico y humanitario na Venezuela. Un meta clave di e solicitud aki tabata pa mehora y profesionalisa e sistema di inmigracion di Aruba.

Hulanda a responde cu asistencia financiero y tecnico, principalmente mediante e Servicio di Inmigracion y Naturalisacion (IND) y e ministerio di Husticia y Seguridad. E meta tabata pa alinea proceduranan di asilo y proteccion di Aruba cu tratado internacional, y reforsa e proceso di toma di decision. Adicionalmente, a haci inversion den proyectonan relaciona.

Pa mas detaye, e Gabinete ta referi na carta y contesta parlamentario anterior na e pregunta di october riba e rapport di Amnesty International.

Recomendacionnan di Amnesty International E rapport di Amnesty International ta haci recomendacion na

gobiernonan di Aruba, Reino, y Hulanda.

Pa Aruba, ta urgi pa no detene of deporta automaticamente e solicitantenan di asilo, migrante y refugiado Venezolano; Mehora condicionnan di detencion; Considera alternativa pa detencion relaciona cu inmigracion; Mehora acceso na informacion y ayudo legal durante proceduranan di asilo; Desaroya legislacion adicional y revisa proceduranan di asilo, specialmente pa menornan di edad.

Gabinete Hulandes, mediante Secretario di Estado Van Marum, a contesta cu e asuntonan aki ta dentro di e hurisdiccion di autoridadnan y hudiciario di Aruba. A indica cu gobierno Hulandes ta sostene Aruba den alinea su sistemanan cu standard di derecho humano internacional, pero no ta dirigi ni ehecuta detencion of deportacion.

Posicion di Hulanda

E gabinete ta rechasa e acusacion di Amnesty International cu asistencia di Hulanda tabata dirigi riba ubica, detene y deporta Venezolanonan.



Sosten Hulandes nunca a inclui accionnan asina y semper tabatin meta pa reforsa proteccion di asilo. Segun e carta, a provee fondo pa sostene regreso boluntario pa individuonan cu no tin derecho pa keda, pero semper den cumplimiento cu e principio di no-debolucion (no ta forsa pa bolbe na un situacion peligroso.)

Tocante e waarborgfunctie (funcion di salvaguardia), e carta ta bisa cu bao Artículo 43 (1) di Statuut di Reino Hulandes, cada pais ta responsable pa sigura derechonan humano y bon gobernacion.

Artículo 43 (2) ta asigna Reino un funcion di salvaguardia si un pais ta estructuralmente incapaz di sostene e derechonan aki. E salvaguardia aki ta un ultimo recurso y no ta garantisar un solucion duradero. Gabinete Hulandes ta preferi un maneho menos intrusivo y mas sostenible.

Operacion di Wardacosta

Wardacosta di Caribe Hulandes hopi biaha ta e prome cu ta intercepta migrante indocumenta riba lama, enfocando riba nan seguridad.

Riba tera, ta entrega e migrantenan na autoridadnan local. Wardacosta semper ta respeta derecho humano y ta opera bao autoridad di sistemanan hudicial local, segun e carta ta enfatisa.

Recomendacion adicional di Amnesty International

Amnesty International ta recomenda pa Hulanda duna asistencia na Aruba pa set up un programa gratis di ayudo legal; sostene den idioma Spaño; y proceduranan di asilo cu ta tene cuenta cu mucha. E posicion di e

gabinete, segun e carta di Secretario di Estado Van Marum, ta cu curso tecnico den idioma Spaño y training pa gruponan vulnerable (incluyendo menor di edad) ta parti di e sosten di Hulanda caba.

Convencion Europeo riba Derechonan Humano (ECHR) no ta rekeri pa subsidia ayudo legal den tur caso, pero si ta rekeri acceso na husticia. Ciudadano stranhero na Aruba tin acceso na corte, y audiencianan ta tuma lugar regularmente.

Ademas, e gabinete ta nota cu Aruba ta principalmente responsable pa cumpli cu obligacionnan internacional bao di EHCR.

Tocante e Proteccion Subsidiario (Directiva di Cualificacion di Union Europeo), Hulanda no ta considera e situacion na Venezuela como excepcionalmente peligroso. Cada caso ta ser evalua individualmente bao di Artículo 3 di ECHR, tanto na Hulanda como na e paisnan Caribeño di Reino.

Conclusion

Hulanda ta bay continua colaborando cu Aruba, Corsou y Sint Maarten riba politica di migracion.

E cuatro pais mester traha hunto mediante e Regulacion di Cadena Intergubernamental di Stranhero (ORVK), cu ta reporta na e JVO.

Asistencia den futuro por ta guia pa evaluacionnan di fondonan anterior relaciona na e crisis Venezolano.

Un politica di migracion, asilo y stranhero cu ta funciona bon di acuerdo cu obligacionnan internacional ta beneficia henter Reino.

AHATA: RevPAR a Stagna pa di dos luna consecutivo

Aruba Hotel & Tourism Association (AHATA) tur luna ta acumula e cifranan di ocupacion y prijs di hotelnan. Den e cifranan di Juni, Presidente y CEO di AHATA, Tisa LaSorte, ta nota cu tin un patronchi nobo.

Pa di dos luna consecutivo e cifranan ta indica cu RevPAR (entrada averahe pa camber disponibel) di hotel na Aruba a stagna. E inventario di camber di hotel y di condominio na Aruba a crece pero e cantidad di turista cu ta scoge pa estadia na hotel no a crece. Aunke ADR (prijs di camber) ainda ta un tiki mas halto cu añanan anterior, e ocupacion averahe na hotel ta bahando. Cobrando un prijs mas halto, e hotel ainda por mantene un nivel di entrada cu ta sostene empleo, inversion, gastonan creciente, y entrada pa e inversionista.

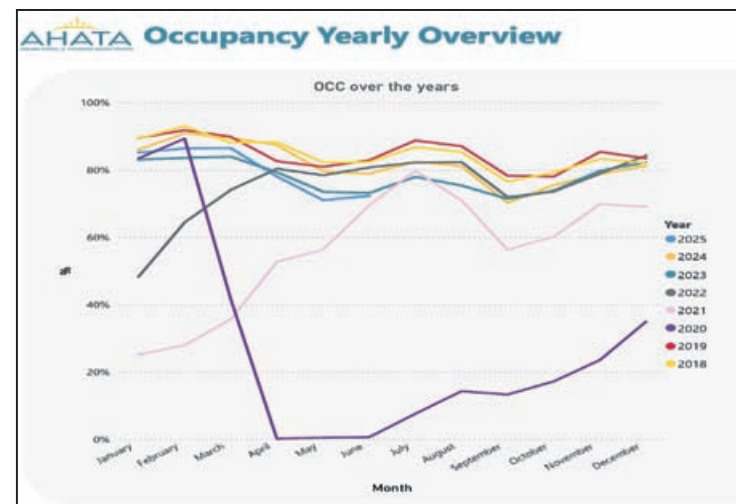
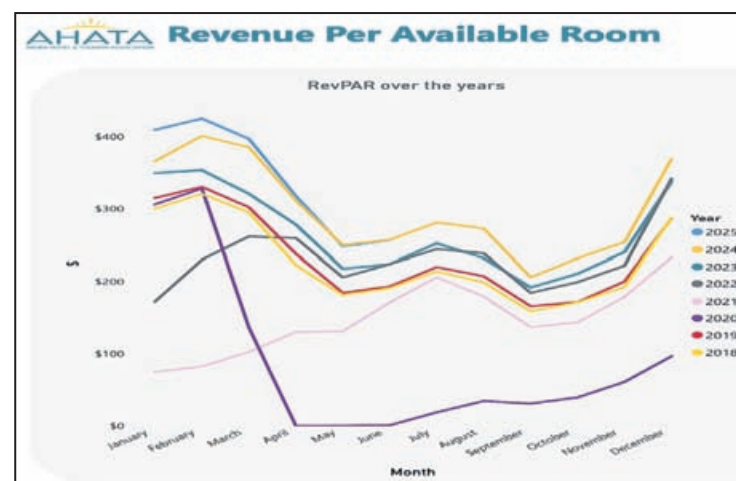
Na Juni, e RevPAR tabata \$256.61 cu ta casi mescos cu



e aña anterior. Na Mei a experiencia mesun resultado sin crecimiento, confirmando asina e patronchi cu RevPAR a stop di crece. Gastonan di empresa a subi den ultimo añanan, locual ta subraya e importancia di mantene un RevPAR saludabel. E exito di nos sector turistico ta traduci su mes directamente den seguridad economico pa hopi famia Arubano, y ta contribui na fondonan esencial pa ser-

vicionan publico y sosten pa negoshinan local.

Den ultimo lunanan a nota un rebaho den demanda pa reservacion for di Merca pa resto di aña. E proyeccion original pa ocupacion averahe di hotel na 2025 tabata 81%. Luna pasa e proyeccion a baha te 76.4%, y e luna aki ela sigui baha un tiki pa yega 75.8%.



CBA: Mientras GDP a casi yega nivel pre-pandemia

Recuperacion ta desigual den diferente sector y nivel di entrada

Recientemente, Banco Central di Aruba a publica su Anual Statistical Digest pa aña 2024. E publicacion ta contene datonan economico, financiero y social, incluyendo e sectornan financiero, real, externo y publico di Aruba. Den esaki, a publica informacion tocante e desaroyo di GDP na Aruba. E cifranan den e articulo aki ta basa riba e data mas recien publica pa CBA, cu ta cubri henter aña 2023. Na momento di publicacion, data di GDP pa 2024 ainda no ta publica den su forma final.

Despues di dos aña di recuperacion rapido for di crisis di Covid, economia di Aruba a continua expandiendo na 2023, maske na un velocidad mas regula. E cifranan mas recien di e Statistical Digest di CBA ta revela un aumento di 5.4 por ciento den Producto Interno Bruto (GDP) real pa e aña, compara cu 8.1 por ciento di crecimiento na 2022. E prestacion aki ta señala un economia saludable pero estabilizando gradualmente, cu e sector di turismo un biaha mas impulsando produccion nacional.

E momentum positivo ta subraya e resiliencia di Aruba, hasta mientras incertidumbre global, presion inflacionario y patronchinan cambiante den turismo ta crea retonan nobo. Pa legisladornan, e data tam-

be ta confirma cu mientras lo pio di e crisis a pasa, e isla awo mester transiciona di recuperacion pa sostenibilidad economico a largo plaso.

Segun CBA, GDP real a crece cu 5.4 por ciento na 2023, despues di ahusta pa inflacion. Esaki ta marca un slowdown significativo for di e 8.1 por ciento registra na 2022, pero toch ta revela expansion economico solido pa standardnan historico. Den termino nominal, GDP a crece cu 10.6 por ciento, indicando cu inflacion ta keda como un factor influyente den duna forma na economia en general.

E cifranan di 2023 ta trece e GDP real di Aruba casi back na su nivel di 2019 pre-pandemia, mustrand cu e recuperacion economico di e isla ta cerca den recuperacion real den termino di volumen. Sinembargo, e velocidad di crecimiento a desacelera, specialmente den e ultimo kwartaal, cu a registra un crecimiento modesto YOY (year-on-year). E desaceleracion aki por refleha e normalisacion di yegada di turismo, costo operacional mas halto, y obstaculo economico global afectando consumo y inversion.

Sector di turismo y servicio liderando

E data ta confirma cu e pilar di recuperacion di GDP na Aruba ta keda sector tur-

ismo. Actividadnan relaciona cu acomodacion y servicio di cuminda a registra algun di e aumentonan YOY mas robusto na 2023. E sectornan aki a beneficia di e recuperacion continua den biahe internacional, specialmente for di Nort America y Europa, cu turismo stay-over mustrand volumen fuerte durante prome tres kwartaal.

Transporte y almacenaje, otro sector vincula na turismo, tambe tabatin bon prestacion, reforsa pa un demanda sosteni den capacidad di airlift y yamada di crucero.

Mientras tanto, comercio retail y servicio personal a muestra crecimiento positivo pero mas modesto, sugeriendo cu demanda domestico a stabilisa.

Notablemente, sector di construccion a experimenta un plateau den crecimiento despues di su aumento anterior na 2022. Proyectonan di inversion publico a continua, pero aumento di costo y falta di material a limita mas aceleracion. E sector di servicio financiero a muestra output stabiel, mientras segmento di administracion publico a keda en gran parti plat, contribuyendo modestamente na e figura general di GDP.

Señalnan di impacto temporal y inflacionario Data di kwartaal ta revela señal di un reduccion den mo-

mentum den fin di 2023. E di cuatro kwartaal a muestra un expansion mas suave compara cu kwartaalnan anterior, sugeriendo sea efectonan di temporada of factornan externo – manera reduccion den yegada di turista den periodonan cu no ta peak, of menos gasto na hogarnan pa motibo di inflacion.

E aumento di 10.6 por ciento den GDP nominal, casi doble esun di GDP real, ta resalta e rol cu inflacion tabatin den duna forma na panorama economico di Aruba. Mientras inflacion di prijs di consumidor a keda gradualmente elimina di su nivelnan mas halto na 2022, su efectonan duradero riba salario, costo di input y poder di compra a keda evidente. E dinamica aki ta specialmente notable den sectornan sensitivo pa prijs, manera cuminda, transporte y hospitalidad.

Consideracionnan di GDP per capita

Mientras e GDP total ta acercando nivelnan pre-pandemia, GDP per capita ta keda tiki menos cu e nivelnan di 2019.

Esaki ta refleha cambionan demografico restante – manera emigracion durante e pandemia – y recuperacion desigual na diferente grupo laboral y nivel di entrada. Nivel di productividad den sectornan clave ta keda un preocupacion pa crecimiento

a largo plaso, particularmente mirando e dependencia estructural di Aruba riba turismo y producto importa.

E pronostico a corto plaso ta sugeri crecimiento modera pa 2024, cu dependencia continuo riba prestacion di turismo, control di inflacion, y estabilidad economico global. Banco Central ta enfatisa e importancia di reforsa resiliencia mediante diversificacion economico, marconan institucional mas fuerte, y inversion social enfoca.

Di recuperacion pa resiliencia

En conclusion, economia di Aruba a demostra adaptabilidad fuerte na 2023, logrando crecimiento di GDP real di 5.4 por ciento mientras tabata nabega incertidumbre global y inflacion domestico. E data ta muestra cu e recuperacion post-Covid ta bon na caminda, maske e fase di crecimiento rapido pa 'catch-up' a parce di termina.

Cu su motor di turismo bayendo stabiel pero no creciendo mas, Aruba ta enfrente e reto doble di mantene momentum y pone e fundeshi pa crecimiento inclusivo, diversifica y sostenible. Mientras retonan economico ta cuminsa alivia, e proximo capitulo di e pais ta bay depende menos riba recuperacion y mas riba reforma, productividad y innovacion.

Wowo Critico

Baki di sushi canto di lama ta causa disgusto entre turistanan

Diahuebs mainta un bishitante di Aruba den e grupo di "All things Aruba" riba Facebook a publica varios potret di un baki di sushi canto di lama completamente yen cu sushi, cual a causa reaccionnan di disgusto den comentarionan.

Aki ta trata di un baki di sushi situa na Malmok instala pa e organisacion di reciclahe Plastic Beach Party, unda por mira cu saconan di cuminda y cahanan di cerbes ta 'overflow' den e baki, cu hasta algun desperdicio poni banda di dje. Den bisindario di e baki tambe por a mira cantidad di sako, bleki y otro desperdicio tira riba suela.

Segun e usuario, e sushi ta para eynan henter e siman aki cu a pasa. Ora a bay controla e situacion diaranson mainta, ainda ningun limpiesa a tuma luga.



No ta cla si e sushi tabata tira mayormente pa turistanan, aunke esaki ta situa den un area unda hopi turista sa bishita. No obstante, esaki atrobe ta trece dilanti e cuestion di responsabilidad di servicicionan di maneho di desperdicio. Tambe e ta subraya e responsabilidad cu ta keda na tur hende pa deshaci di nan sushi den un manera

proactivo. Ta berdad cu servicicionan di desperdicio ta principalmente encarga pa piki e sushinan aki, pero nos tambe mester tene nos mes responsable pa no empeora e situacion. Por ehempel, si ta mira un baki completamente yen cu ningun caminda pa pone mas sushi, tuma e responsabilidad pa hiba bo sushi cu bo den sako y benta esaki na



cas of na un otro baki di sushi publico cu no ta yen.

Sushi cu ta keda para asina por causa disturbio di holor na personanan cu ta pasa banda di e area y tambe ta crea un bista desagradable pa publico. Ademá, sushi tira los ta vulnerable pa biento duro, unda esaki por tumba of move e sushi pa bay den mondi of



den lama. Esaki ta causa daño na nos naturalesa y por hinca bestianan den peligro.

Diabierna mainta, rond 10or, un reportera di Bon Dia Aruba a bay averigua si e servicio encarga cu e bakinan aki por a limpia e baki caba, pero a nota cu esaki ainda no a sucede.

Scam online ta birando mas frecuente na Aruba

Turistanan ta keda cay den trampa di estafadornan di ED-card

Trampanan digital ta birando mas comun na Aruba, unda a mira varios website y paginan riba red social disfrasa como paginan local pa estafa hende of plama desinformacion. A nota den e ultimo lunanan cu ainda tin varios turista cu ta cay den e trampa di estafadornan online cu ta presenta como e website di ED-Card, cobrando bishitanan hopi mas cu e prijs oficial di \$20 pa persona.

Na juli 2023 caba, e Departamento di Inmigracion a nota cu tin algun website cu ta presenta nan mes como e website oficial pa yena ED Card. Entre otro websitenan falso, a alerta cu por ehempel, 'embarkation-aruba.com' ta uno cu ta cobra hende pa yena ED, siendo cu e tempo ey e ED Card tabata gratis. Sinembargo, despues di e introduccion di e Sustainability Fee di \$20, atrobe a surgi confusion entre biaheronan cu kier bin Aruba.

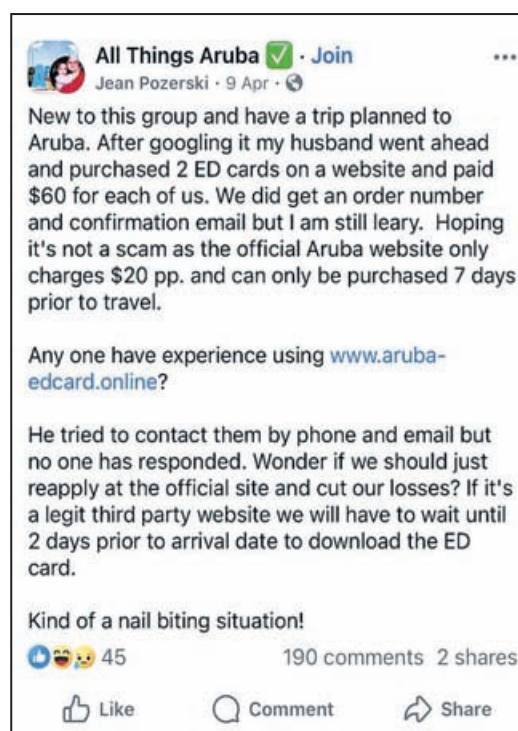
Algun turista a nota cu algun website ta bisa na inicio cu e ED Card ta costa \$20 pa persona, pero despues di yena tur informacion necesario, ta mira cu e website a marca un prijs hopi mas halto. Por ehempel, un turista a comparti cu pa dos persona e

mester a paga \$199,98 despues di yena tur su informacion. Un otro a comparti cu ora a bishita e isla den augustus aña pasa, el a paga e \$40 den total pa e y su casa, pero cu awor (juni), mester a paga \$69. Otro a conta cu e mester a paga \$70 pa un solo persona.

Entre e websitenan falso, a menciona 'aruba-edcard.online' y 'aruba-ed-card-digital-form.com'. Sinembargo, investigacion adicional ta muestra cu tin varios, entre otro 'enteraruba.com'; 'aruba-enter-with-ed-card.com' y 'arubaedcard.nl'. Ademá, mester nota cu e website cita na 2023 ainda ta operacional. Un posible motibo cu turistanan por haya nan mes den confusion ta debi cu tin biaha e website oficial no ta e prome cu ta aparece riba lista di Google, cual turistanan por a usa pa busca e website. Tin biaha e website oficial ta scondi entre esnan falso, por ehempel como e di tres of cuatro link.

E website oficial di ED Card ta www.edcardaruba.aw

Aruba ta mirando mas estafa online Casonan di estafa online ta birando mas visible. Den e ultimo lunanan, Bon Dia Aruba a haya varios informe y a mira varios plataforma riba



red social cu ta plama desinformacion usando e nomber y apariencia di nos corant hermana, Aruba Today, frecuentemente usando titulonnan controversial y falso tocante politiconan di Aruba. E articulonan falso aki hopi biaha ta parece legitimo, loke a causa cu par local a hera cay den trampa di e estafa.

Un caso asina a yega na mesa di Bon Dia Aruba den luna di mei, na unda un lector a comparti cu equipo di redaccion cu el a hera duna su informacion priva di credit card

pa un estafador via yamada.

Manera e lector a conta, el a mira un publicacion riba Facebook bao un perfil cu no ta un agencia noticiero na Aruba. Den e publicacion por a mira minister Geoffrey Wever contando cu localnan por participa den un plataforma di inversion, pa cual mester paga un suma di antemano. Afortunadamente, e lector a confirma cu na dado momento el a realiza cu algo no ta corecto y no a sigui duna mas informacion.



Aunke e caso aki no a mira ningun daño significativo na e victima, esaki no semper ta e caso. Mirando cu tecnologia ta birando cada bes mas avansa, ta birando menos cla kico ta falso y kico ta berdad online. Ta parece cu mas nos avansa den un mundo tecnologico, mas necesidad nos tin pa conocimiento di con pa maneha e mundo nobo aki. Sea critico, vigilante y busca confirmacion cerca autoridadnan ta un bon caminda pa cuminsa.

Editor

Caribbean Speed Printers N.V.
Aruba Bank N.V. Acc. #332668
Caribbean Mercantile Bank N.V.
Acc. #23951903
RBC Royal Bank Acc. #13307728

Operations Manager

Mariette Engelhart

Redaccion

noticia@bondia.com

Pilar Flores (hefe di redaccion)

Angenette Figueroa (closer editor)

Leo Maduro

Raisa Montilla

Oriana Geerman

Ehecutivo di Benta

Sulaika Croes
sulaika.croes@cspnv.com

Mark Gomes
mark.gomes@cspnv.com

Aviso y Arte

Sandra Loefstop

Lisa Tromp

Departamento Digital

Juan Luis Pinto

Administracion
accounting@bondia.com

Martha Arteta de Ariza

Distribucion

Jenny Kelly

Coleccion

Evelinda de Cuba - Tromp

Pre Press

Luis Fernando Arenas (Hefe)
Pablo Libre

Press

Roland Schenker (Hefe)
Omar Ramirez
Martin Boekhoudt
Francis Dirksz

Colaboracion

Associated Press

Ret Karibense

Data Key

Afiliacion

Sociedad Interamerica
di Prensa (SIP)

DIRECCION

Adres: Weststraat #22
Tel: 582-7800

Email: noticia@bondia.com
aviso@bondia.com
info@bondia.com

Website: www.bondia.com
Facebook: @bondianoticia
Instagram: bondiaaruba

BON DIA ARUBA ta un corant
redacta y imprimi na Aruba y ta
obenibel di dialuna te cu diasabra.
Ningun contenido por wordo reproduci
sin permiso di editor.



Editorial

Ministro hoben o bieu... Kico ta e problema...?

Nos secenario politico tin su momentonan di ridiculez auto-imponi, manera actualmente den e debate tocante edad (halto) di e persona mientras tanto proponi, acepta, nombra y huramenta como ministro. E critica cu a resalta mas tabata di parti di oposicion, señalando cu e partido den gobierno lo ta ignorando tur e hobennan den nan seno, na favor di un persona cu ni siquiera tabata riba lista pa eleccion. Un punto di vista risible, si tur hende sa cu bo no mester ta riba lista pa por bira ministro.

Nos Constitucion ta pone limite di edad mimimo, no maximo pa ministro. Un ministro mester tin edad di 25 aña, mester ta di nacionalidad Hulandes y no ta exclui di derecho di voto, nada mas. Bon, naturalmente mester pasa ainda den e proceso di screening. Pakico esaki ta asina, si pa un gran cantidad di funcion halto si tin limite di edad, manera pa miembro di Raad van State (70 aña), cu ta conta tambe pa e miembro di Aruba di e organo ey. E ta conta pa miembro di Raad van Advies, di Rekenkamer, ademas di e edad di pension cu ta conta pa tur persona den servicio publico. Pa no limita ciudadano na e puesto specifico aki? Di e limite di 25 aña di edad e splicacion di nos Constitucion ta bisa: "Pa loke ta e requisito di e edad minimo nos ta observa cu razonablemente por spera di persona, di edad di 25 aña y mas halto, suficiente madurez pa por cumpli cu e funcion responsable di ministro manera mester ta." Tambe, si nos tira un vistazo pafor di nos pais, por mira cu na mayoria di nan tin politico di edad hopi avanza ta funciona ainda. Edad halto no ta considera anto como un señal di ineptitud pa ta ministro, cerca nos tampoco.

Ademas, en general y sigur den un sociedad chikito cu recurso (humano) limita, nos lo mester hiba e discusion con pa mantene nos hendenan di mas edad activo, na beneficio di comunidad mes. Riba esey mas den e edicion aki, pero awor e parti di participacion di hoben den e proceso di gobernacion.

Di parti opositor a muestra riba e hecho cu e partido mayoritario den gobierno tin hoben, por ehemplo den Staten, cu por a haya prioridad riba e persona di edad designa, si e partido tabata desea esey. Hasta a presenta esaki manera un bofta den cara di e hobennan, cu lo a keda menosprecia pa nan lidernan. Esaki ta parce nos politica di baratillo, si e propio partido asina critico den e asunto aki, den nan composicion den parlamento, ta muestra ningun cara hoben mes... Un regla propaga anto cu no ta conta pa bo mes? Naturalmente lo bisa cu, si acaso nan bay den gobierno, anto tur e politiconan di promer rango ta bira ministro y esey ta habri

caminda pa e hobennan drenta parlamento, toch? E argumento ta keda mes bruha, pasobra cu esey ta confirmando cu tur puesto di promer categoria ta ocupa pa e generacion actual cu tin e experiencia politico, y e hobennan di 'segundo rango', sin experiencia politico ta yega na turno, si acaso e partido drenta gobierno, y si no, nan sinta warda nan turno...? Henter e discusion aki ta parce nos un inmenso perdida di tempo, y ta recomendable pa huzga e ministro nobo, cu no ta bay t'ey 'temporalmente', segun su actuacion.

Pa bolbe na e asunto di persona di edad en general. Den e comunidad chikito aki di mes caba nos tin falta di experticio riba hopi tereno, loke semper ta conduci na importacion continuo di conocimiento. Y mas nos ta descarta nos hendenan cu experiencia y conocimiento, pasobra segun otronan e persona di edad ey ta 'mucho bieu', menos nos ta conserva experiencia y conocimiento di e personanan ey. Ademas, nos por mira por ehemplo den gobernacion e gran debilidad den traspaso di experiencia den mayoria di entidad y institucion, cu e consecuencia cu experiencia no ta keda dentro di e entidadnan di forma structura. Aki tambe e realidad di organizacion chikito, cu talvez solamente un par di persona na mando cu ta maneha conocimiento y experticio, ta muestra e debilidad cronico di organizacion, cu ta cay atras na momento di salida di e par di persona clave ey, lagando e organizacion cu su cuadronan medio limita pa asumi tur responsabilidad. Nos por a mira esaki den e caso reciente di nos servicio meteorologico, unda e persona cu e nivel adecua di conocimiento y experticio a keda aleha di e entidad, cu consecuencia cu mester a cay back riba experticio di e servicio meteorologico di Corsou pa asisti den trabao rutinario necesario. 'So much for' e gritonan regular di orguyo falso di 'autonomia Rubiano' cu ta reconece e valor di nos hendenan solamente si esey pa casualidad ta cuadra cu e color politico momentaneo den gobernacion.

Pero, nos mester por mira e cuestion di edad aki for di un angulo mas positivo tambe. Esey cuminzando cu cuestiona e pensamiento cu hende di edad no ta sirbi pa mucho mas cu sinta keto y laga otro yuda nan, si acaso e ayudo ey ta disponible, loke ta birando mas y mas un problema pa e forma individualiza cu nos sociedad ta organiza awendia.

Nos ta scucha yamado pa acomoda e parti di anciano cu mester ayudo, loke ta hustifica, pero casi nunca di mobilizacion di hende di edad pa keda participa na comunidad. Hende di edad no mester un 'penultimo lugar di sosiego', si nan no ta desea esey.

Reforestacion na Aruba:

Plan pa planta 100.000 mata rond Aruba

Diahuebs atardi, a lansa e plan ambicioso y sin precedente pa planta 100.000 mata rond di nos isla, durante un ceremonia special di apertura pa e Programa di Reforestacion di Aruba. E evento a trece 27 organisacion no-gubernamental (NGO's) cu a uni na e mesun meta: restaura nos habitat natural, yuda proteha nos hendenan contra e calor, y crea mas sombra tur rond di Aruba.

Durante e ceremonia, Francielle Laclé, un lider hoben y consehero di politica ambiental pa Ministerio di Naturalesa, a enfatisa cu den cuater aña, kier logra planta cien mil mata. Esaki por logra si tur hende traha hunto. Mes- ter di cooperacion y compromiso di tur sector pa logra un Aruba mas berde.

E proyecto ta un esfuerzo colectivo entre organisacionnan



ambiental, scolnan, sector priva, turismo, comercio y mucha mas. Den e prome sesion cu stakeholders, a establece e siguiente paso: formacion di un "stuurgroep" cu lo guia e proceso, y tambe un klankbord pa duna espacio na mas organisacion pa duna input, comparti idea y forma parti di e proyecto.

Un di e companianan principal for di inicio di e plan ambicioso aki ta Grupo Benu, y den nan nomber, Joannette Vrutaal, HR Manager di Benu, a hiba palabra y a gradici famia Ibrahim, cu a pesar di ta den exterior, a bay

di acuerdo di biaha pa sostene y forma parti di e momento historico. Total Grupo Benu a planta 65 mata riba e rotonde adopta, contribuyendo pa yega mas cerca di e meta di cien mil.

Sra. Vrutaal a subraya cu "aunke e rotonde ta chikito, e ta un simbolo – manera nos himno: chikito y simpel, pero respeta y gusta pa tur hende".

Sra. Vrutaal a gradici Gobierno di Aruba, pa acepta e propuesta y facilita e proyecto. Ademas a gradici Fantastic Garden pa su cooperacion y pa haci posible e plantacion cu por aprecia awe. Aunke e rotonde no ta completamente cla, Sra. Vrutaal a sigura cu esaki lo bira un di e rotondenan di mas bunita riba Aruba. E Programa di Reforestacion ta mas cu solamente planta mata – ta un movimiento pa un Aruba mas fresco, mas verde y mas unido.



Un biaha mas: Ki ora 'na' y ki ora 'den'?

Den e edicion aki di nos exploracion semanal den historia y presente di nos idioma nacional, atencion pa algun uso menos corecto o menos comun, segun nos parecer, den loke nos ta mira publica. Den e caso aki, algun uso menos corecto, segun nos opinion, di por ehemplo 'den' o 'na' den cierto contexto, unda ta importante mantene e diferencia clave cu por existi. Por cierto nos a toca e tema aki na 2024, den e edicion di 14 di juni, cu manera tur edicion ta disponible riba internet. Nos no ta bay ripiti henter e edicion ey, pero lo elabora aki tambe encuan to origen di 'na' cu nos a hereda di Portugues y cu tin e mesun funcion cu e 'den', di origen Spano/Portugues: en/em. 'Na' ta e combinacion na Portugues di 'em' (Spano: 'en') y 'a' (Spano: 'la'). y tin su variante masculino tambe: 'no' (pronuncia: 'nu'). Pa algun motibo nos antepasadonan a scoge e forma femenino so, cu ta di acuerdo cu e regla cu nos idioma, salvo cierto excepcion, no conoce e distincion di genero consecuente den henter su estructura. En todo caso, nos tin un excepcion aki cu ta confirma e regla y nos no conoce e 'no' masculino Portugues.

no. Ki ora anto bo ta bisa 'na un aña' y ki ora ta usa 'den un aña'? Nos ta ripara cu e no ta un asunto bon cla pa tur hende, mientras hopi ta kere cu bo por usa cualkier di nan, segun preferencia. Esey no ta asina, den hopi caso tin un uso determina, pero cu no ta conoci na tur hende. Ora ta usa 'den un aña' ta pasobra kier enfatisa cu ta trata di algo explicitamente den (tro di) e periodo ey. Ta usa 'na un aña' ora ta trata di indica e aña specifico, mencionando esaki den cifra. Ora ta referi na un aña specifico en general, ta usa 'na'; ehemplo: "Na aña 2014 tabatin mas accidente di trafico cu e aña anterior." Si bo bisa: "Den aña 2014 tabatin...", etc", bon conocedor di Papiamento lo keda mira bo straño, pero probablemente no lo coregi bo. El a comprende kico bo kier a bisa. Pero, tin otro caso unda uso di 'den' na lugar di 'na' ta haci gran diferencia. Laga nos purba clarifica esaki cu un ehemplo: "Den un aña di tempo a resolve e problema." Den e caso aki nunca lo por usa 'na'. Pasobra "Na un aña di tempo a resolve e problema," lo causa confusion pasobra e por ta referi na e situacion unda te despues di un aña a resolve tal problema y no dentro di e aña mes, manera nos promer ehemplo ta indica. Pa clarifica un poco mas, nos por imagina un persona bisando: "Te na un aña a (bin) resolve e problema." Esaki ta practicamente lo contrario di e promer ehemplo ("Den (tro) di un aña a resolve e problema").

Uso di 'den' y 'na' corectamente den hopi caso ta necesario, pasobra cada un por tin su uso diferente. Tin biaha por usa cualkier di nan, pero hopi biaha nan ta referi na situacion diferente. Ehemplo: "Mi ta 'na' cas." ta significa algo diferente cu: "Mi ta 'den' cas." Den e promer caso e 'na' ta referi na e lugar unda bo ta biba, sin bisa exactamente unda den e propiedad bo ta. E di dos ehemplo si ta clarifica unda bo ta: paden. Den hopi caso esey ta e diferencia entre 'na' y 'den', unda 'den' ta mas specifico cu 'na' den indica loke kier bisa. Nos ta topa regularmente tambe e diferencia entre 'na' y 'den' ora ta trata di tempo, especificamente por ehemplo un aña. Aki e asunto ta bira bastante 'tricky' pasobra tin ora por usa cualkier di nan dos, pero na otro momento

Otro ehemplo: "Na ki aña bo a nace?" Aki no ta usual pa usa 'den' aunke nos sa tende hende usa esey, pero e ta keda zona straño. Tambe den e caso aki: "Na aña 2020 Covid-19 a asalta mundo henter." Aki tambe tur hende lo comprende kico bo kier bisa, si bo usa: "Den aña 2020 Covid-19 a asalta mundo henter." Pero e no ta e forma usual pa e contexto aki. "Den e aña aki nos lo cumpli cu tur nos metanan." Aki e mester ta 'den' y no 'na' unda e 'den' ta muestra mas enfaticamente riba e periodo ey. Si nos no a logra clarifica lo suficiente, por fabor laga nos sa via nos pagina di Facebook.

Ainda CAO di empleadonan di Arubus no a keda cla

Diaranson, Minister di Husticia, mr. drs. Arthur Dowers, a tene un reunion constructivo cu representante di SEPPA, Sra. Magaly Brito y Sr. Edmundo Marlin, hunto cu shopstewards di ARUBUS y Departamento di Inmigracion.

Durante e reunion, a trata varios tema relaciona cu bienestar laboral di empleado na e dos entidadnan mencio-



na. Un di e temanan principal tabata e contrato colectivo (CAO) cu a vence pa empleadonan di ARUBUS, cu ainda no a keda cla. Tabata ex minister di Transporte, Ursell Arends (Raiz) cu a haci e compromiso pa un suma

di 500 mil florin adicional pa ARUBUS, cual e minister nunca a cumpli cune.

Ademas, a trata e maneho general den Departamento di Inmigracion cual preocupacion ta biba entre e empleadonan. Minister Dowers a expresa su comprension pa e preocupacionnan presenta y a sigura SEPPA cu lo haci su maximo esfuerzo pa yuda yega na solucionnan practico y duradero.



Administratie di Units,
Stafafdeling y OLC ta atende
publico di 8 am – 1 pm.

Lo ta cera riba e siguiente fecha:

- Unit C&T: 25 juli t/m 15 augustus
- Unit S&S: 28 juli t/m 11 augustus
- Unit ECO: 28 juli t/m 11 augustus
- Unit H&T: 28 juli t/m 11 augustus
- HR: 4 t/m 8 augustus
- Directie Secretaressse: 21 juli t/m 1 aug

Finansas y OLC lo **keda habri** den
vakantie

Pildo antibiotico contra infeccionnan sexual ta birando mas popular a pesar di riesgo di resistencia

(NLTimes)—E cantidad di persona cu ta usando e medicamento doxyPEP (doxiciclina) – un antibiotico cu ta ser usa pa preveni infeccionnan sexual (STI) despues di sexo sin proteccion – a aumenta hopi. E medicamento ta

especialmente eficaz contra syphilis y clamidia, pero expertonan ta hopi preocupado pa motibo di e riesgo creciente di bacteria resistente na antibiotico, segun Nieuwsuur.

Un estudio nobo di GGD

Amsterdam (servicio di salud publico di Amsterdam) a muestra cu 22 porciento di e participante a usa doxyPEP, compara cu solamente 2,5 porciento den 2022. Dos di cada tres persona a bisa cu nan ta desea usa e medicamento.



“Y e bacterianan ey no ta causa STI necesariamente,” Henry de Vries di GGD a conta Nieuwsuur. “Eseyan por inclui bacterianan cu actualmente ta causa pulmonia. Ora bo duna un hende sano antibiotico pa preveni un STI, bo ta malgasta e municion cu nos mester pa trata hende cu un infeccion real.”

GGD Amsterdam y SOA Aids Nederland, entre otro, ta combatiendo e uso y prescripcion preventivo di doxy-

PEP. “Bo ta desea reserva antibiotico pa enfermedadnan serio,” Hanna Bos di SOA Aids Nederland a bisa. “Syphilis tambe ta un enfermedad serio, pero ta facil pa trata.” Pero esaki ta pone medico general den un dilema. Pasobra si nan no ta prescribi e medicamento, usarionan por busca pa haya esaki via via, cual ta regularmente ilegal.

Bos di SOA Aids ta boga pa educacion y un uso mas responsable di doxyPEP. “Hendenan ta usa esaki, pues como sector di cuida nos tin cu haci algo. E minimo ta pa nos duna bon informacion y splica claramente e beneficio y riesgonan pa hendenan por tuma un decision informa pa nan mes.”

Tormentanan di santo y polvo ta afecta mas o menos 330 miyon hende den mas cu 150 pais

(AP) — Tormentanan di santo y polvo ta afecta cerca di 330 miyon persona den mas cu 150 pais y ta keda causa daño creciente na salud, economia y e medio ambiente, segun e Organizacion Meteorologico Mundial di UN.

“Cerca di 2 biyon ton di polvo ta ser emiti tur aña, loke ta ekivalente na 300 Gran Piramide di Giza” na Egipto, segun representante di e organizacion di UN, Laura Patterson, durante un discurso den e Asamblea General.

Mas cu 80% di polvo mundial ta bini di desertonan den Noord Africa y Medio Oriente, el a bisa, pero su impacto ta global pasobra e particularnan por biaha miles di kilometer a traves di continente y ocean.

E Asamblea General tabata conmemorando Dia Internacional contra Tormentanan di Santo y Polvo diasabra, y tambe su designacion di e periodo entre 2025 te 2034 como e decada di UN pa combati tormentanan di santo y polvo.

Presidente di Asamblea, Philmon Yang, a bisa cu e tormentanan “ta birando rapidamente un di e desafio global mas ignora pero cu impacto hopi amplio den nos tempo.”

“Nan ta ser provoca pa cambio climatico, degradacion di tera y practica no sostenible,” el a agrega.

Yang, den un discurso diahuebs cu a ser lesa pa un vice presidente di e asamblea, a bisa cu particularnan aereo for di tormentanan di santo y polvo ta contribui na 7 miyon morto prematuro tur aña. El a bisa cu nan ta causa malesa respiratorio y cardiovascular, y ta baha rendimiento di cosechanan cu te 25%, causando hamber y migracion.

Sub-Secretario General Rola Dashti, hefe di e Comision Economico y Social pa Asia

Occidental di UN, a bisa cu e costo economico di e tormentanan ta “enorme.”

Den Medio Oriente y Noord Africa, e costo anual pa trata cu tormentanan di polvo y santo ta \$150 biyon, mas o menos 2,5% di GDP, el a bisa.

“Apenas durante e primavera aki, e region Arabe a experencia disrupcion serio,” Dashti a bisa, refiriendo na tormentanan severo na Irak cu a yena hospitalnan cu casonan respiratorio, y tormentanan na Kuwait y Iran cu a obliga scol y oficinanan pa cera.

Polvo for di e Desierto Sahara na Africa a logra yega te Caribe y Florida, el a agrega.

Dashti, ken tambe ta co-presidente di e Coalicion di UN pa Combati Tormentanan di Santo y Polvo, a bisa cu mas cu 20 agencia di UN y internacional ta trahando hunto pa uni esfuersonan pa sistemanan di advertencia tempran pa e tormentanan y pa trata cu otro tema, incluyendo salud y financiamiento.

El a pidi tur pais pa inclui tormentanan di santo y polvo den e agenda global y nacional.

“Di restauracion di tera y agricultura sostenible te sistema di advertencia tempran integra, nos tin e hermentnan pa tuma accion,” Dashti a conclui. “Loke nos mester awor ta determinacion colectivo y financiamiento pa pone e solucionnan aki riba un escala grandi.”



DoxyPEP ta principalmente usa pa hombernan cu ta tene sexo cu otro homber. GGD a haci encuesta entre 1.633 homber homosexual y hende transgenero cu a responde na un yamado online. E resultado no por ta generalisa, pero segun GGD ta suficiente pa lansa un señal di preocupacion. E preocupacion ta motiva pa e hecho cu doxyPEP ta un antibiotico y por contribui na e crecemento di bacteria resistente.

BACK TO SCHOOL CACHI CACHI

1 GANADOR GARANTISA

Afi 1.000,- TUR DIA!

CATCHI BIG 4 OFF ZODIAC LUCKY MULTI X KORSOU

CON PA HUNGA

CU CADA COMPRA DI 1 FLORIN PA SORTEO DI MERDIA OF ANOCHI BO TA RICIBI 1 NUMBER GRATIS! SORTEO DI CACHI CACHI TA TUMA LUGAR DEN SORTEO DI ANOCHI Y DIADOMINGO 2:00PM

Afi 1 • 1 NUMBER GRATIS!
Afi 2 • 2 NUMBER GRATIS!
Afi 3 • 3 NUMBER GRATIS!
Afi 4 • 4 NUMBER GRATIS!

MAS BO INVERTI, MAS NUMBER GRATIS BO TA RICIBI!

f X y i www.lottoaruba.com

CAMPAÑA TA VALIDO DESDE 1 DI JULI PA 31 DI JULI 2025

Gabinete ta permiti municipionan experimenta cu limite di velocidad pa bicicleta

(NLTimes) – E Gabinete lo permiti municipionan experimenta cu limite di velocidad obligatorio of recomienda camindanan di bicicleta entrante otro año. Nan por investiga tambe si move bicicleta di carga electrico cu ta ser usa pa transporte di mercancía, por ehempel, for di e caminda di bicicleta pa caminda di auto lo mehora seguridad riba caminda.

Asina ta poni den un plan di mas año nobo pa seguridad di bicicleta cu minister demisionario Robert Tieman (Infraestructura, BBB) a entrega



na parlamento. E medidanan aki por yuda potencialmente reduci “e diferencianan di masa y velocidad riba caminda di bicicleta,” cu ta un causa principal di e cantidad grandi di accidente di bicicleta.

Legislacion specifico riba e asunto aki no ta den trabou ainda, pero municipionan por cuminsa experimenta caba. Tieman ta kere cu nan lo cuminsa cu test pronto. A base di e resultadonan lo

evalua e necesidad of beneficio pa adapta e reglamentonan di trafico tur caminda.

E cantidad di accidente cu ta involvi ciclistanan ta proyecta pa aumenta significativamente pa 2040 si e politicanan actual di ciclismo keda mescos. Ciclistanan ta conta pa 39 porciento di tur morto den trafico y 70 porciento di victimanan di accidente di trafico gravemente herida. Dos tercera parti di e ultimo grupo tin mas cu 60 año di edad.

Debi cu ciclismo ta un modo di transporte sostenibel y tambe importante pa socie-

dad, gobierno ta enfocando riba seguridad di ciclismo. A desaroya cinco iniciativa nobo pa esaki, cu 49 miyon euro aloca. Ademas di reduci diferencianan di velocidad, e riesgo di cay tambe mester ser reduci pa medio di entrenamiento. Comportacion riesgoso, manera usa bicicleta electrico sintonisa y core luz cora, tambe mester ser reduci.

Ademas, e meta ta pa un kwart di ciclista voluntariamente bisti un helm di bicicleta dentro di dies año. Na 2023, e cifra ey tabata solamente 4 porciento.

Gobierno Hulandes planeando cuater bario nobo cu por lo menos 3.500 cas cada un

(NLTimes) – Gobierno Hulandes ta planeando cuater bario residencial nobo, na gran escala den e areanan rond di Alkmaar, Hengelo/Enschede, Apeldoorn, y Helmond den e proximo añanan. Cada localidad lo tin por lo menos 3.500 cas, y gobierno nacional lo supervisa e proyectonan di construccion, RTL Nieuws ta informa a base di e Memorandum di Planificacion Territorio nobo.



Planificacion Territorio ta tuma decisionnan importante tocante con e Holanda lo ser estructura den e proximo decadan. E Gabinete di Cuido a papia tocante e plannan di Minister di Vivienda Mona Keijzer

den conseho di Minister diabierna.

Ademas di e cuater barionan nobo, gobierno kier urbanisa varios otro region, relativamente trankil dor di stimula nan economia y construi casnan nobo. Esaki ta inclui e ciudadnan di Friesland, e punta nort di Noord-Holland, Hardewijk-Zeewolde, Zuidoost Drenthe, y e ciudadnan di Zeeland - regionnan cu actualmente ta enfrenta poblacionnan cu ta bahando den cantidad.

Den futuro, e regionnan

aki por spera demolision y construccion nobo pa renoba e stock di vivienda. Nan lo ser selecta tambe mas frecuentemente como lugarnan pa sitionan nobo di Defensa di proyectonan di energia na gran escala. “Kazerne y e construccion di plantanan di coriente ta creando demanda nobo pa vivienda y servicio di sosten na Zeewolde y Vlissingen,” e memorandum ta bisa. “Cu inversionnan dirigi, nos ta dunando un impulso adicional na ambicion di urbanisacion regional.”

E memorandum tambe ta priminti progreso riba un tuberia nobo pa transporta substancianan peligroso manera hidrogeno y amoniak, pa evita cu e substancianan inflamabel aki mester pasa door di areanan residencial cu trein, manera ta e caso actualmente. “E gobierno nacional ta facilita e Delta Rhine Corridor pa crea infraestructura nobo bou di tera entre e haf di Rotterdam y e frontera Aleman cerca di Venlo. Pa 2033, un tuberia di hidrogeno y dos tuberia di CO2 lo ser construi.”

E Memorandum di

Homber di Groningen ta lucha pa comproba cu e ta na bida; Municipio ta kere cu el a fayece 15 año pasa

(NLTimes) – E municipio di Midden-Groningen a declara un homber local morto pa eror. Di acuerdo cu un certificado di morto emiti pa e municipio, e homber di 70 año cu tabata hopi na bida a fayece 15 año pasa. Instancianan di gobierno tin lunanan ta trahando pa rebib’e legalmente.

E municipio di Midden-Groningen ta papia di “un situacion unico.” E corte di Distrito di Noord-Nederland a confirma e caso, pero lo bisa poco mas cu e “nunca no a experencia algo asina prome” pa proteha e privaci-

dad di e homber.

Corte di Groningen oficialmente a declara e homber perdi año pasa riba peticion di su ex casa. Nan relacion a termina na 2010. E dama a bisa cu e homber a fayece y cu e no a mir’e pa casi 15 año. A pesar cu polis di Noord Nederland nunca no a ricibi un rapport oficial di persona perdi pa e homber, corte a emiti un decision na september ultimo, declarando e residente di Midden-Groningen perdi ya cu e y su ex a separa dia 1 di mei 2010.

Generalmente, un hues por declara un persona perdi

despues di un peticion si niun hende no tabatin contacto cu nan pa por lo menos cinco año. Un yamada ta ser poni den un corant nacional pa e persona bin dilanti, y si nan no responde dentro di un luna, corte ta declara nan perdi. Esaki ta haci’e mas facil pa familiarnan di personanan perdi regla nan asuntonan.

Cu e documento di corte den man, e ex-partner a bay na e municipio di Midden-Groningen, cu, sin mas verificacion, a emiti un certificado di fayecimento pa e homber na december, caminda ta bisa cu el a fayece dia 1 di mei 2010. Formalmente y legalmente, e



homber di 70 año ta oficialmente morto pa 15 año.

E homber mes a keda profundamente spanta pa e noticia. E tabata biba bou di radar cu su partner nobo, sin paga impuesto of seguro di malesa, y sin ricibi ningun beneficio. Pero esey no ta nifica cu e ta morto.

Ministerio Publico (OM) a confirma na e corant cu el a ricibi un peticion di Midden-Groningen caminda ta pidi corte pa anula e persona perdi y declaracion di morto. Corte lo considera e peticion pa rebiba e homber riba papel urgentemente. Cuanto tempo esaki lo tuma no ta conoci.



Cuminsando cu 4 florin, bo por gana e suma grandi aki

Afl. 220.000,-

Obtenibel na cualkier rebendado di Lotto.

sorteo ta awe nochi 7:45 pm



HUNGA AWO



Bombero Hulandes lo yuda coleganan combati candela na Spaña

(NLTimes) – Bomberonan Hulandes lo biaha pa Spaña otro siman pa yuda nan coleganan eyan combati candela di mondi den e region di Galicia. E prome grupo di 20 bombero Hulandes lo sali pa Spaña otro siman y lo ser reemplasa pa otro 20 bombero dos siman despues, RTL Nieuws ta informa.

Galicia actualmente no ta plaga pa un cantidad alarmante

di candela di mondi. “Pero mirando e condicionnan den sur di Europa y e pronosticonan, bo por asumi cu nan lo tin trabou pa haci,” un vocero a bisa e emisora.

E intercambio lo yuda e cuerpo di bombero Hulandes haya experiencia den combatimento di candela di mondi, mientras ta ofrece sosten na e cuerpo di bombero Spaño. Haya experiencia ta vital pa e cuerpo bombero Hulandes

pasobra ta anticipa cu e clima di Hulanda lo parce esun di Sur Europa dentro di 25 aña, cu e riesgonan di candela di mondi cu ta compaña esaki, e vocero a bisa.

Candela di mondi ya ta un problema creciente na Hulanda. Den e prome cuater lunanan di e aña aki, e cuerpo bombero a responde na mas cu 16.000 melding di candela di mondi.



Hulanda lo haci reduccion den asilo y ayudo na desaroyo pa cumpli cu norma di gasto den defensa di NATO

(NLTimes) – Gobierno Hulandes ta considerando cortamento den cooperacion di desaroyo y asilo pa aumenta gastonan na defensa gradualmente pa cumpli cu e norma nobo di NATO, e minister di finanzas Eelco Heinen (VVD) a bisa BNR.

Na e cumbre di NATO na Den Haag, e aliansa a bay di acuerdo pa aumenta gasto di defensa na 3.5 por ciento di e economia di e estadonan miembro, mas un 1.5 por ciento adicional pa actividadnan relaciona cu defensa. Hulanda actualmente apenas ta logra e norma anterior di NATO di 2 por ciento.

E paisnan di NATO tin te cu 2035 pa cumpli cu e norma



nobo di NATO. Heinen ta pensa cu Hulanda gradualmente lo yega na e meta di 3.5 por ciento dor di cambia e gastonan dentro di e presupuesto. “Asina bo lo mester wak tur aña: unda nos por corta? Nos ta gasta 450 bilon euro pa aña. No bisa mi cu bo no por corta un of dos bilon anualmente.”

Den e presupuesto binidero, Heinen ta mirando cortamento den cooperacion pa desaroyo y asilo. Gobierno Hulandes a implementa cortamento significativo den cooperacion di desaroyo caba, pero Heinen ta kere cu e por wanta mas.

Asilo ta un otro posibilidad.

“Ainda tin un cantidad grandi di solicitante di asilo den shelter di emergencia. Esey tambe ta increíblemente caro. Bo por haya biyones for di esey tambe si bo por limita e fluho y encurasha e salida.”

E Agencia Central pa Recepcion di Solicitante di Asilo (COA) a confirma cu e refugionan di emergencia ta increíblemente caro. COA a pidi gobierno pa financiamiento structural, pa e por a lanta shelter pa mas largo plaso cu ta hopi mas eficiente den costo.

Heinen a agrega cu e Gabinete demisionario ainda no a tuma ningun decision firme riba con pa paga e gastonan adicional di defensa. Pero e ta contra di haci esaki door

di aumenta e debe nacional. “Pasobra esey ta un solucion a corto plaso,” el a bisa. “Esey ta un tiki manera bisa, ‘Mi ta bay baha di peso mañan, of mi ta bay stop di huma mañan.’ Nos tur sa: Si bo no hacie awe, lo bo no hacie mañan tampoco.”

E Minister demisionario di VVD ta premira cu e gasto adicional di defensa lo ta un di e temanan grandi den e combersacion di formacion di Gabinete despues di e eleccion na october. “Mi ta mira cu voceronan financiero ta realiza cu esaki ta suma hopi grandi. Afortunadamente, tur hende ta realiza cu nos mester inverti den seguridad. Di un manera of otro: nos lo mester busca e placa.”

Islanan BES mester 300 miyon euro pa salba naturalesa

(Bonaire.nu) – Naturalesa na Boneiro, Saba, y Sint Eustatius ta den mal estado. Esaki ta bisto den e rapport di Estado di Naturalesa di 2024. Pa e motibo aki World Wildlife Fund (WWF-NL) ta haci un yamada na gobierno Hulandes pa aloca 300 miyon euro pa conservacion di naturalesa.

Organisacionnan di conservacion di naturalesa ta informa cu e ecosistema di e islanan ta acercando un punto critico. Intervencion finan-

ciero directo ta necesario pa preveni daño permanente na rifnan di coral, mangel y reservanan di naturalesa, cu di otro manera lo menasa biodiversidad, seguridad di cuminda y estabilidad economico.

WWF-NL ta calcula cu mester di 300 miyon euro adicional pa 2030. Mitar di esaki (150 miyon euro) ta pa conservacion y restauracion directo di naturalesa. E otro mitar lo bay pa mehoracion di tratamiento di awa y otro medidanan ambiental. Min-

isterio di Agricultura, Pesca, Siguridad di Cuminda y Naturalesa ta encarga cu politica di naturalesa riba e islanan.

Investigacion
Investigacion di Universidad di Wageningen ta muestra riba tres menasa principal: especienan invasivo, bestia cu ta cana liber, y cambio di clima. Rifnan di coral tambe ta sufrir di polucion debi na mal tratamiento di awa, malesanan y piscamento di mas.

E perdida di naturalesa tambe ta afecta e liña di fondo. Na-

turalesa ta duna servicio cu na 2013 a calcula na 31 por ciento di tur entrada na Boneiro, 63 por ciento na Saba, y 24 por ciento na St. Eustatius.

Resultadonan Positivo
Exitonan tambe a ser logra. Bestia straño, pushi salvahe y yuwana invasivo a ser kita. Danki na financiamiento Hulandes, organisacionnan local ta protehendo turtuga di lama, tiger shark, selvanan tropical y rifnan di coral.

“No ta mucho laat pa naturalesa riba e islanan BES, pero

financiamiento structural ta necesario pa stop mas decadencia,” WWF-NL ta bisa. Sinembargo ainda no a aloca presupuesto pa e periodo 2025-2030.



Keda alerta pa estafa riba rednan social!

No click riba aviso paga (sponsored ad) cu ta usando imagen di Aruba Today.
Bishita solamente e pagina oficial di Facebook, Aruba Today News, of e website
www.arubatoday.com.

Si bo haya algun problema, nos t'ey pa yuda: bondia.aruba@gmail.com



Argentina ta acusa ex-presidente Alberto Fernández di corrupcion

(AP) — Fiscalnan na Argentina a acusa ex presidente Alberto Fernández formalmente di iregularidadnan den contracto di seguro pa sector publico durante su administracion diahuebs.

Hues federal Sebastián Casanello, sinembargo, a permiti Fernández keda liber mientras cu e caso contra e ex lider iskiérista ta sigui.

E ta e di dos caso treci contra Fernández desde cu el a bandona oficina, pero e prome ta relaciona cu supuesto corrupcion. Na comienso di e aña aki, el a ser acusa di a comete violencia di genero contra ex prome dama Fabiola Yáñez.

Den e caso di seguro, fiscal ta acusa Fernández di a realiza negociacionnan incompatibel cu ocupacion di un funcion



publico, loke por hiba un cas-

tigo di un pa seis aña di prizon.

Casanello tambe a ordena un vries riba alrededor di 11 milyon dollar di e activonan di Fernández.

E hues a señala den su orden cu na december 2021, meymey di su presidencia, Fernández a emiti un decreto cu a obliga henter e sector publico pa contrata exclusi-

vamente cu Nacion Seguros S.A., un compania di seguro cu e tempo ey tabata dirigi pa Alberto Pagliano, un amigo di Fernández. E la resulta den un bendicion y crecimiento tremendo pa e compania.

Fernández no a comenta mesora riba e caso.

Algun 33 otro persona tambe ta menciona den e caso.

Ecuador ta aproba ley controversial riba areanan protegi

Provocando menasa legal

(AP) — Parlamento di Ecuador a aproba un ley nobo riba areanan proteha cu a hala critica skerpi di gruponan indigena, expertonan huridico y defensoran di medio ambiente cu ta bisa cu e ta menasa derecho di tereno di indigena y ta viola tanto proteccion nacional como internacional.

E ley, cu a pasa diahuebs den e Asamblea Nacional di 151 asiento cu 80-23 voto na favor, cu e resto di legisladornan ausente durante e votacion, ta permiti entidadnan priva, incluyendo companianan stranhero, pa participa den maneho di zonanan di conservacion.

Oficialnan di gobierno a defende e medida, argumentando cu e lo fortalece supervision di terenonan proteha,



yuda mehora seguridad di parke, promove ecoturismo y combati minamento ilegal sin permiti actividad extractivo.

Criticonan ta bisa cu e por conduci na desplazamento, aumento di extraccion di recurso y e regreso di proteccionnan ambiental y indigena cu a gana duro cu ta ancraden e constitucion di 2008 di Ecuador.

“Esaki ta vandalismo constitucional,” Oscar Soria, co-CEO di e grupo di politica

internacional The Common Initiative a bisa. “Ecuador a kibra su credibilidad internacional y a invita isolacion for di e comunidad mundial.”

Opositornan tambe ta bisa cu e ley ta viola por lo menos 15 acuerdo internacional — incluyendo e convencion 169 di ILO, e Acuerdo di Escaz, y e Declaracion di Nacion Uni riba e Derecho di Pueblonan Indigena — y cu e legisladornan no a logra consulta cu comunidadnan afecta manera ta rekeri pa ley.

“E legisladornan di Ecuador a habri un herida historico bek,” asina Justino Piaguaje, lider di e pueblonan Siecopai y hefe di e organizacion Indigena NASIEPAI a bisa.

Piaguaje a critica e ley como “peligroso y inconstitucional” y a bisa cu e no solamente ta reforsa violacionnan sistematico di derechonnan indigena pero “ta activamente perpetua un herencia di violencia cu ta bay bek te na e era colonial.”

“E ta menasa nos sobrevivencia y ta profana e dignidad di e pueblo Ecuatoriano”, el a bisa.

Valentina Centeno, presidente di e comision di Desarrollo Economico di parlamento, a insisti cu e ley no ta habri e porta pa industrianan ex-

tractivo — y cu aki tin un provicion “cu ta prohibi nan explicitamente”.

El a pidi un aplauso den Asamblea Nacional despues cu e ley a ser aproba.

Ainda, lidernan indigena ta bisa cu e proceso tabata falta transparencia y a evita dialogo significante cu nan comunidadnan. Retonan legal ta andando caba, cu organizacionnan indigena primintiendo di hiba e caso na corte constitucional di Ecuador y forumnan internacional.

E ley a ser aproba bou di un designacion di “urgencia economico” liga na un declaracion di conflicto interno nacional, un movimiento cu a accelera debate y a limita e control legislativo.

Violencia di gang di Haiti ta costa 5.000 bida den menos cu un aña segun informe di U.N

(Reuters) - Casi 5.000 hende a ser mata na Haiti for di october 2024, desplazando centenares di miles di hende segun cu violencia di gang a escala particularmente rond di e capital Port-au-Prince, segun un rapport di Alto Comisario di Nacion Uni (U.N) pa Derecho Humano (OHCHR) publica diabierna.

E aumento di violencia

ta profundizando e crisis humanitario di Haiti, destabilizando e pais y lantando preocupacion di efectonan di ‘spillover’ den e region.

“Abuso di derecho humano pafor di Port-au-Prince ta intensifica den areanan di e pais caminda e presencia di Estado ta sumamente limita,” residente di U.N y coordinador humanitario na Haiti Ulrika Richardson a

bisa den un comunicado di prensa tocante e rapport.

“Comunidad internacional mester fortalece su apoyo na autoridadnan”, e la agrega.

Entre october 2024 y juni 2025, 4.864 hende a ser mata na Haiti mientras situacion di violencia di gang nacional ta bira pio.

Port-au-Prince y areanan rond di dje a conta pa mas cu

1.000 di e mortonan.

Gangnan a tuma control mas y mas den Haiti, abrumando forsan di seguridad local y forsanando organizacion di yudansa internacional pa reduci operacionnan y forsanando decenas di miles di residente for di nan cas.

Hospitalnan, incluyendo e Hospital Universitario clave di Mirebalais, a cera pa motibo di inseguridad,

empeorando e sector di salud fragil di Haiti. Menos cu 25% di e facilidadnan di salud rond di Port-au-Prince ta keda operacional, segun calculacion di Nacion Uni.

E rapport di U.N a adverti cu e violencia creciente na Haiti ta menasa di destabilisa e pais pero tambe otro paisnan den Caribe.

Dominicanonan ta manifesta contra un set di ley proponi tocante aborto, corrupcion y derecho

(AP) — Decenas di manifestante a reuni dilanti di e edificio di congreso di Republica Dominicana diahuebs pa manifesta contra leynan nobo proponi cu lo sostene un prohibicion di aborto, permiti discriminacion basa riba orientacion sexual y exonera iglesianan, municipionan y otronan di responsabilidad penal.

E pais Caribeense conservador actualmente ta opera riba un codigo penal cu ta data di 1884, y esfuersonan pa reform'e den e ultimo 23 añanan a fracasa.

“E ta un codigo cu tin hopi contratempo pa loke ta trata derecho,” Sergia Galván Ortega a bisa, cu e coalicion

pa Bida y Derecho di Hende Muher.

El a uni cu e manifestantenan diahuebs cu a exigi pa permiti aborto den casonan di violacion, incesto of abnormalidadnan fetal fatal.

Republica Dominicana ta actualmente un di solamente un man yen di pais cu un prohibicion absoluto di aborto. Otronan ta entre otro Nicaragua, Honduras y El Salvador.

E protesta di diahuebs tabata specialmente importante pa algun Dominicano mirando cu e gobierno no por ser considera criminalmente responsable pa e derumbe recien di e dak di un club di anochi cu a mata mas cu 230 hende.

Mientras cu e doño di e club di anochi y su ruman muher a keda deteni, hopi tabata indigna cu e gobierno no por ser teni responsabel — no bou di e codigo penal actual of e codigo penal nobo proponi. E manifestantenan a señala tambe cu e codigo penal proponi no ta reconoce violacion matrimonial y lo permiti violencia fisico contra di mucha si e adulto no demonstra un patron di agresion. E ta pidi tambe pa menos tempo di prizon pa casonan di abuso sexual di mucha sin penetracion.

“Esey ta teribel,” Natalia Mármol, un activista y miembro di e coalicion di hende muher a bisa. E codigo proponi a ser traha rapidamente den comision y



ta spera di ser aproba pa Senado y Camara di Diputadonan Dominicano.

E ora ey lo bay pa presidente Luis Abinader, kende varios aña pasa a bisa cu e ta sostene permiti aborto bou di cierto circunstancianan. Un decada pasa, ex-presidente Danilo Medina a veto un

codigo penal proponi diferente, exigiendo pa permiti aborto bou di cierto circunstancianan.

Legisladornan a cambia e codigo, pero un corte eventualmente a basha esaki abou meymey di oposicion di oficialnan religioso.

Hende muher Cubano ta adopta arte di huña extravagante a pesar di dificultad economico

(AP) — Hende muher Cubano ta adopta arte di huña extravagante cu hopi dispuesto pa gasta e placa pa tin huña sumamente largo y complica a pesar di e obstaculonan economico.

Mientras cu diseñonan di huña over-the-top ta comun pa hopi tempo otro caminda, na Cuba nan ta destaca pasobra mayoria di Cubano tin tiki entrada disponibel y pa adkiri e embebecimento no ta facil.

Un crisis economico cu ta profundisa ta haci casi tur aspecto di bida na Cuba un reto pa e poblacion; rijnan largo pa bus, interrupcion di coriente y scarsedad ta parti di bida diario riba e isla.

Pa esnan cu a domina e trabou, sea for di tutorial online of manicurista bishitante di otro pais, huñanan extravagante a bira un fuente importante di entrada den e economia priva limita di Cuba.

Recientemente, e manicurista Cubano Marisel Darias Valdés a pasa casi seis ora ta aplica y decora e extension acrilico pa un cliente.

El a lanta un salon di huña na su cas na Havana, caminda e ta expone e productonan specialisa, importa cu ta caro y



hopi dificil pa obtene den e ciudad.

E huñanan cu Darias a decora pa su cliente, Mariam Camila Sosa, tabata por lo menos 2.5 centimeter largo. Sosa a scoge e personahe di caricatura Sponge Bob pasobra e ta esun favorito di su yiu muher. E diseñonan di e pinturanan y decoracionnan di huña ta varia y tur traha na man.

Cu e nivel di detaye aki, Darias a bisa cu e no por a maneha mas cu dos cliente pa dia.

“Prome e tabata un servicio di mey ora,” el a bisa. “Nan tabata manicure di mesa, verf natural y esey ta tur; awor tur cos a bira arte, no ta djis drecha nan y bo ta cla.”

“Muhenan Cubano ta masha envano. Nan por falta cuminda, pero nan huñanan,

cabey, wimper y pia semper mester ta bon cuida,” Darias a bisa.

No tin un cifra oficial riba e cantidad di e negoshi specialisa aki, pero for di e pandemia, e espacio priva chikito a florece, y algun a converti esaki den un forma di arte.

Manicuristanan tambe a siña bira creadornan di contenido cu cuentanan sofisticada riba red social pa promove y bende nan servicionan, probechando di e conexon no-semper-confiabel di Cuba na internet.

“E ta e herment fundamental pa atrae e publico, e clientenan. Y bo mester crea hopi contenido (riba red social) rednan pasobra ta cynan tur hende ta mira bo trabou,” Roche a bisa.



E ta un manera di gana bon pan. Algun ta graduado di universidad, pero e trabou aki ta ofrece un bon alternativa pa salarionan abou den un escenario economico dificil.

Cada cliente ta bay di acuerdo cu nan manicurista riba e costo di e servicio, cu por varia di 10 dollar pa 40 dollar. Esey ta hopi placa den un pais caminda un salario minimo mensual ta alrededor di 5.000 peso Cubano (mas o menos 13 dollar), aunke hopi famia ta depende di familiarnan den exterior y subsidio estatal.

E materialnan ta ser treci Cuba for di Merca of Panama door di e manicuristanan mes of familiarnan, of nan ta ser compra cerca rebendedornan na Cuba. Un boter chikito di pinta huña profesional so por costa \$15.

Miralys Maura Cruz y su ruman muher ta haci nan tarcanan diario di cas cu un agilidad sorprendente a pesar di nan huñanan di 2 inch dorna cu cristal.

“Sin mi huñanan, mi no ta niun hende, mi sa cu nan no ta barata, y huñanan ta un luho, e ta mi luho,” Cruz a bisa.



131 Aruba tabata invitado na Consulta Internacional 2025 di Child Helpline International na Zambia

‘E consulta aki ta algo grandi. E no ta trata di negoshi. E no ta trata di ganashi. E ta trata di nos futuro. E ta trata di nos muchanan’. Esey tabata e palabranan cu Hon Doreen Sefuke Mwamba, Minister di Desaroyo di Comunidad y Servicio Social di Zambia-Africa, a habri e Consulta Internacional 2025 di Child Helpline International na Livingstone Zambia.



Cada pasa dos aña Child Helpline International ta organisa un Consulta Internacional. Durante e Consulta Internacional tur e liñanan di ayudo di diferente pais y teritorio ta bin hunto pa ekipa nan mes cu e ultimo cono- cionmentonan pa loke ta reto- nan pa cu mucha y hoben, y evidence based best practices mas nobo.

Desde 1999, 131 Aruba ta dunando sosten emocional, conseho y informacion na nos muchanan, hobenan, mayornan y profesionalnan

aki na Aruba, y desde aña 2022 e muchanan y hobenan na e islanan di Bonaire, St. Eustatius y Saba. Na aña 2003 Child Helpline International a ser funda, y 131 Aruba a afilia su mes na e organisa- cion Internacional aki.

Total tin 150 liña di ayudo miembro for di mas di 130 pais y teritorio rond mundo. 131 Aruba ta un miembro prominente for di cual hopi biaha asistencia ta ser pidi na momento cu un liña di ayudo nobo na Latino America of Caribe ta bay cuminsa opera

of na momento cu un exis- tente tin mester di capaci- tacion. 131 Aruba siendo un di e 150 miembronan rond mundo di e organisacion aki, ta ricibi informacion (ta wordo alerta) di kico ta pas- ando na otro paisnan y kico por ta biniendo pa cu / entre muchanan y hobennan, pa nos por prepara nos organi- sacion pa enfrenta e ‘fenom- enonan nobo’ aki.

For di 23 di juni te cu 26 di Juni a tuma lugar e Consulta Internacional 2025 di Child Helpline International ‘Chil-



dren at the centre’ . Ariba dialuna 23 di juni net prome cu e Consulta Internacional a inicia, a tuma lugar un train- ing tocante di Online Harms y con pa trata cu esaki. Esaki a ser duna na un grupo se- lecta di liña di ayudo di cual 131 Aruba tambe a participa. Di 24 di juni te cu 26 di juni e Consulta Internacional a tuma lugar. Un total di 87 pais miembro a asisti na e Consulta Internacional di Child Helpline Internation- al.

E programa di e Consulta Internacional a consisti di diferente oradornan manera mandatarionan di diferente republica di Africa, organisa- cionan Internacional manera Plan International, Save the Children, UNHCR, United Nations Zambia, Unicef Zambia, Unicef, Africa Child Policy Forum, Children’s Advocate of Jamaica & Na- tional Rapporteur on Traf- ficking in Persons etc etc.

Temanan cu a ser trata du- rante e Consulta Interna- tional 2025 di Child Helpline tawata: Uzo di media social pa sos- tene proteccion di mucha y salud mental,

Experiences on the impact of aid cuts, Child Helpline Partnerships in the digital Age, Broadening horizons, Increased digitalization & AI-optimistic and cautionary tales, Building the evidence base, practical approach to impact assessment, Tackling technology-facilitat- ed child sexual exploitation and abuse, Strengthening protection for children on the move, leveraging helplines in emer- gency settings, Child helpline and the evol- ving landscape of children’s mental health.

Tur conocimiento adkiri du- rante e Consulta Interna- tional lo ser incorpora den e maneho y servicionan di 131 Aruba, pa asina por duna ser- vicio efectivo na nos muchan- an y hobennan di Aruba, Bo- naire, St. Eustatius y Saba. E informacion y conocimiento aki lo ser comparti tambe cu otro organisacionnan aki na Aruba y region.

131 Aruba kier a gradici Child Helpline International y Unicef pa e invitacion.



Cushinando cu Bon Dia

Lomo di porco cu tomati cherry y berdura

Ingrediente

1 siboyo grandi
Tomati cherry un tiki grandi
1 rama di tomijn
3 of 4 djente di conoflok
1 glas di biña blanco
Azeta di oleifi virgen extra
Salo
Peper mula
1 pida di lomo di perdi henter

Preparacion

Nos ta pone den un panchi e porco henter cu un tiki azeta di oleifi salo y peper pa has’e parti pafo. Pone den un baki pa horna e siboyo corta den slice, e lomo, algun tomati cherry habri na mita. Riba e lomo nos ta pone tomijn y e djente di conoflok henter y pela. Nos ta pone un hilo di azeta di oleifi virgen extra, salo, peper mula. Nos ta hib’e den forno, pa mas of me- nos 20 minuut. Pasa e tempo aki nos ta pone e biña, nos ta bolter e lomo pa 15 minuut mas. Ora e lomo ta cla nos ta pone den mixer e conoflok, e tomijn y e tomatinan cu e juice di e carni. Nos ta corta e lomo na slice y nos ta cubri’e cu e saús. Nos ta sirbi’e cu berdura. ☐



Justin Bieber ta lansa ‘Swag,’ su di shete album hopi spera

(AP) — Justin Bieber a sorprende fanaticonan diabierna door di lansa “Swag,” su di shete album di studio, algun ora despues cu el a “tease” e riba borch di propaganda y postnan riba red social.

E ta su prome album desde “Justice” di 2021 y su prome desde cu el a bira tata aña pasa.

“Inspira pa su devocion como esposo y tata, e era nobo aki di musica a alimenta un perspectiva mas profundo y un zonido mas reflectivo, resul-

tando den algun di su musica mas personal te ainda,” Def Jam Recordings a bisa di e album di 21 cancion.

Borchinan di propaganda cu ta muestra Bieber a ser haya pa fanaticonan diahuebs na Reykjavik, Islandia y Los Angeles. E cantante tambe a comparti imagenan di borch di propaganda riba su cuenta oficial di Instagram hunto cu un lista di cancion cu a inclui numbernan di cantica manera “All I Can Take,” “Walking Away,” “Dadz Love” y “Forgiveness.” Bieber prome cu “Swag”

Bieber, e cantante ganador di dos biaha Grammy Award y idolo di pop Canades cu a revolucionar pop hoben y fama riba red social, ta mihor conoci pa su tenor lirico pop R&B sedoso, demostra den canticanan manera “Baby,” “Sorry,” y “Stay” cu Kid Laroi. Na cuminsamento di su carera, y como un hoben, Bieber a cuminsa traha cu Usher y e gerente di musica influyente Scooter Braun.

Na 2023, Bieber a bende e derechonan di su musica — tur seis di su albumnan, incluyendo exitonan manera



“Sorry” y “Baby” — na Hipgnosis, un compania di inversion di musica cu sede na Reino Uni. E detayenan financiero di e acuerdo no a ser divulga, pero Billboard Magazine ta informa cu e benta

tabata na un balor calcula di 200 miyon dollar.

Na augustus 2024, Justin y Hailey Bieber a anuncia e nacemento di nan prome yiu, Jack Blues Bieber.

No lo persigui Jeroen Rietbergen pa mal conducta sexual na The Voice



(NLTimes) – Jeroen Rietbergen lo no ser persigui den e caso di abuso sexual relaciona cu The Voice di Hulanda, Corte di Apelacion di Arnhem-Leeuwarden a dicidi. Rietbergen a ser acusa di violacion. Cantante Nienke Wijnhoven anteriormente a inicia un procedura di articulo 12 pa forsa un persecucion.

Ministerio Publico (OM) a dicidi di baha e acusacionnan contra Rietbergen na mei 2024. E motibo menciona tabata falta di prueba. Wijnhoven a comparti su historia despues cu e programa online BOOS a lansa un episodio cu ta documenta incidentenan

di comportacion transgresivo na e set di Voice of Holland. E tabata un participante den e di ocho temporada di e programa.

Corte di apelacion no ta kere cu tin un chens realistico pa un condenacion si OM mester a persigui Rietbergen. “Corte, pues, lo no ordena Ministerio Publico pa sigui cu persigui e acusado. Tampoco Corte no ta considera util pa haci mas investigacion, manera e denunciante a pidi.”

Rietbergen a bisa cu ta un “alivio” cu e no ta ser persigui, y e ta mira esaki como “confirmacion,” su abogado donan a informa. “El a bisa

for di cuminsamento cu acto sexual no a tuma lugar entre e y Sra. Wijnhoven y cu e no a comete ningun ofensa penal, y el a sa di substancia y documenta esey extensivamente. E decision di corte ta sinti manera husticia. E ta profundamente agradecido na su sernan keri pa nan sosten incansabel durante un tempo largo y dificil.”

Wijnhoven a bisa via su abogado cu e ta “orguyoso” cu el a laga su voz ser scucha. “Pa

su mes y cu e speransa cu e ta yuda otronan,” su abogado, Sebas Diextra, a bisa. “Mi cliente tabata e unico cu na final a entrega un keho oficial. E tabata sa cu e lo tabata un caminda legal dificil, specialmente despues di asina tanto aña, pero toch el a scoge pa papia y persevera.” Cu e decision di Corte, “un periodo largo y dificil a yega su fin” pa Wijnhoven.

Rietbergen a reconoce na 2022 cu e tabatin relacionnan

“di un naturalesa sexual” cu hende muhe cu tabata envolvi cu The Voice di Hulanda y a manda mensahenan sexualmente explicito. El a yama su comportacion “inaceptabel” y a agrega cu el a bay terapia pa resolve su problemanan.

E presentador di television Linda de Mol a termina su relacion cu Rietbergen despues di su confesion publico. Sinembargo, nan dos ta hunto back pa algun tempo.



CUMPRO BO CIAC AIRCO Y RICIBI:

Instalashon Gratis

prijs cuminsando for di aft. 999,-

CIAC
BY CARRIER AIRCONDITIONING

*instalashon basico - back 2 back - 3 meter

SHOP NOW
Avenida Millio Croes 41
(+297) 280 0222

electro ★

E “After Work Happy Hour” ta na Tierra del Sol

Tierra del Sol Golf Course By Iberostar ta presenta su “After Work Happy Hour” tur diabierna na The Birdie



E Happy Hour conoci pa ta uno di calidad halto y estilo ehecutivo ta tur diabierna na Tierra del Sol su restaurant The Birdie. Tur diabierna despues di trabao cuminsando pa 5’or di atardi te cu 7’or di anochi por experiencia un happy hour cu 50% riba tur drinks y menu di tapas.

Tierra del Sol ta conoci pa ofrece e vista panoramico di mas bunita na Aruba cu e Golf Course y e Light-

house como bo ‘backdrop’ combina cu un bahada di solo espectacular, tur esaki mientras bo ta disfrutando di un dushi cocktail y saboreando tapas exkisito. Loke ta haci e Happy Hour aki aun mas atractivo ta cu por pidi e bartender cualkier tipo di cocktail cu bo ta desea y esaki lo wordo crea segun bo gusto.

E 50% di e Happy Hour tambe valido riba boternan di biña como tambe di prosecco y champagne.



E menu di tapas tambe ta uno extenso, por disfruta di entre otro beef pinchos, tuna tartar, ceviche, sliders te hasta un risotto. No tin duda cu e ‘After Work Happy Hour’ di Tierra del Sol ta un experiencia inigualabel. The Birdie, e restaurant situa na e club house di Tierra del Sol ta habri tur dia caba for di trempan sirbiendo desayuno, lunch y dinner, tur tres cu un menu varia cu opcionan exkisito.

Pa reserva por tuma contacto yamando 5867800 ext. 231 of 242 of via di opentable.com.

Pogačar ta recupera camisa geel y ta mustra dominio na Tour de France

(AP) — Menos cu un siman despues cu e Tour de France a cuminsa, e campeon mundial Tadej Pogačar a sigura un victoria di dos etapa na e punta di un subida dificil y a recupera e camisa geel diabierna.

E etapa 7 di 197 kilometer entre Saint-Malo y Mûr-de-Bretagne no tabatin un dificultad grandi te na e buelta di finalisacion, incluyendo e subida iconico di Mur-de-Bretagne. Yama e “Alpe d’Huez of Brittany” pa

e ciclistanan pa motibo di su ‘gradient’ skerpi, a haci e subida dos biaha y e liña di meta a ser poni na e punta.

Pogačar y su compañeronan di ekipo di UAE Team Emirates-XRG tabata den control total den e final di etapa, cu a ser contesta pa un grupo chikito di ciclista incluyendo dos bi-aha campeon di Taur Jonas Vingegaard — e rival principal di Pogačar — y Remco Evenepoel.

Pogačar a lansa e sprint na un 200 meter for di e meta y Vingegaard a bula riba su wiel pero no por a surpasa su rival. Pogačar tabatin tempo pa hisa su brasa drechi den triunfo ora e la crusa. Tras di Vingegaard, Oscar Onley a completa e podium di escenario.

“Nos a haci un trabou asombroso, tur e compañeronan tabata perfecto,” Pogačar a bisa. “Nos tabatin un plan, nos a pega na dje, y nos a gana. Tim (Wellens) a hiba mi te na e parti abou di e subida final. Y despues (Jhonatan) Narvaez a haci un trabou excelente pa tene cosnan bou di control te na e sprint.”

Pogačar ta e favorito pa gana un di cuater titulo di Tour. E tabata den forma supremo for di cuminsamento di temporada y tabata e mihor ciclista for di cuminsamento di e Tour.

Su ultimo victoria a marca su di 19 victoria den etapa di Tour en general. E siman aki, e campeon defensor a reclama e di 100 victoria profesional di su carera estelar den un estilo



tipicamente flamboyante, ganando Mathieu van der Poel den un careda pa e liña pa gana e di cuater etapa cu ta sero.

Pogačar tambe tabata impresionante durante e prome prueba di tempo di e careda y ta spera di domina mas ainda.

Esaki ta e di 42 biaha cu Pogačar ta lidera e tabla di posicion general.

En general, Pogačar tin un

bentaha di 54 seconde riba Evenepoel, cu e Franses Kévin Vauquelin na di tres lugar, 1:11 for di e ritmo. Jonas Vingegaard tabata di cuater, 1:17 atras, sigui pa Van der Poel, e lider di anochi cu a ser baha trempan den e subida final.

Almeida a cay

Mientras e ciclistanan tabata bringa pa posicion dilanti, un dozijn di nan a keda pega den un accidente di velocidad halto riba un bahada mas o menos seis kilometer for di e liña di meta. E compañero di ekipo di Pogačar, Joao Almeida, tabata entre esnan envolvi.

“Mi ta super contento cu e victoria di awe. Pero no ta tur cos ta perfecto, Joao ta bay haci X ray despues di su accidente,” Pogačar a bisa. “E ta den bon forma pues mi ta spera di berdad cu no ta nada kibra y e por sigui.”

Almeida a scapa sin un conmocion pero tin “un fractura di ribchi na banda robes sin complicacion, y tambe algun abracion profundo na su curpa,” UAE Team Emirates-XRG a



Boxdo Gervonta ‘Tank’ Davis aresta na Sur di Florida pa acusacion di violencia domestico

(AP) — E boxdo profesional Gervonta “Tank” Davis a keda aresta diabierna mainta trempan na Sur Florida riba un acusacion di violencia domestico.

Davis, di 30 aña, a ser busca djis despues di mey anochi cerca di e area popular di Lincoln Road di Miami Beach, oficialnan a bisa.

E acusacion tabata conecta cu un incidente cu a tuma lugar luna pasa na Doral, un ciudad residencial den west di Miami-Dade, vocero di polis di Miami Beach, Christopher Bess, a bisa. Informacion di Davis y su vehiculo a ser agrega na un base di dato di aplicacion di ley, y un lector di plachi di number cu a ser instala na Miami Beach a marca su auto.

Polis di Miami Beach a haci e prome parada y despues a en-

trega Davis na polis di Doral, Bess a bisa.

Davis tabata deteni bou di fianza di 10,000 dollar. Registran di prizon y corte no a lista un abogado pa Davis. Su promotor no a contesta mensa na un e-mail cu tabata busca comentario.

Davis, kende ta di Baltimore, ta den e combersacion regular pa miho boxdo di libra pa libra. E campeon di peso liher di WBA a gana su prome 30 pelea, 28 pa knockout, cu su poder di ponche devastador cu a atrae multitud di benta for di New York pa Washington pa Las Vegas.

Pero Davis no a ricibi sosten di audiencia durante su pelea mas recien. A pesar di ta un favorito, su pelea a bay malo dia 1 di maart den Barclays Center di Brooklyn pero a scapa cu un empate mayoritario contra Lamont Roach



cu a permiti Davis keda cu su faha.

E decision di e referee Steve

Willis pa no otorga Roach un knockdown den e di nuebe rond na final a cambia e resultado di e pelea.

Sea cu e actuacion ey tabata un unico pa Davis of un indicacion di un bringador cu ta bahando, e multitud probablemente lo bin wak Davis si y ora e regresa den ring despues di su problema legal mas recien.

El a ser sentencia na 90 dia di aresto domiciliario pa un hit-and-run na november 2020 na Baltimore cu a herida varios hende. Davis eventualmente a sinta e resto di e sentencia den prizon despues di a check den un hotel luhoso y despues un cas nobo sin permiso di corte.

Davis tambe a ser acusa den dos otro caso di violencia domestico, tur dos na Sur Florida.

E prome caso a ser descarga, segun ESPN. E di dos a keda destitui despues cu e dama a nenga di pusha e acusacionnan.

Novak Djocovic ta bisa cu e tin planea pa hunga na Wimbledon por lo menos un biaha mas

(AP) — Novak Djocovic kier a haci esaki hopi cla despues di a perde contra Jannik Sinner den e semifinal di Wimbledon diabierna: Esaki no tabata un actuacion di despedida. Djocovic tin intencion di bolbe competi den All England Club.

“Mi no tin planea pa caba mi carera den Wimbledon awe”, Djocovic di 38 aña a bisa. “Mi ta planeando pa bin back definitivamente — por lo menos un biaha mas.”

Su derota di 6-3, 6-3, 6-4 na Center Court contra Sinner No. 1 a pone un fin na e ultimo intento di Djocovic pa empata e record masculino di Roger Federer di ocho campeonato na Wimbledon y pa reclama un di 25 titulo di Grand Slam sin precedente.

Djocovic no tabata completamente capaz pa competi na su mihor nivel, dos dia despues di a tuma loke el a describi como un caida “desagradabel” y “incomodo” den e ultimo wega di su victoria di cuarto di final.

“Mi no kier papia den detaye tocante mi lesion y djis keha tocante di no logra hunga mi mihor,” Djocovic a bisa diabi-

erna. “Mi ta sinti mi decepciona cu mi no por a move mes bon cu mi a pensa of spera cu mi lo a haci.”

El a ser bishita pa un entrenador prome cu e di tres set pa tratamiento na su pia robes ariba, a gana e siguiente tres weganan y tabata un punto for di un bentaha di 4-0, pero a perde seis di e ultimo shete weganan.

“Nos tur a mira, especialmente den e di tres set, cu e tabata un poco lesiona,” Sinner a bisa, kende lo topa cu e number 2 Carlos Alcaraz den e final di diadomingo. “E tabata den un situacion hopi dificil.”

Na e Australian Open 2024, Djocovic a perde contra Sinner. Den e French Open algun luna despues, Djocovic mester a retira prome cu e cuarto di final pasobra el a ranca e meniscus den su rudia drechi y mester a ser opera. Despues, un luna despues na Wimbledon, el a perde contra Alcaraz den e final, su di seis aparicion consecutivo den e partido di titulo di e torneo — y di dos derota consecutivo contra Alcaraz.

Djocovic a sali den e semifinal den tur tres di e mayornan di



e temporada aki te awor, lagando pa motibo di un hamstring kibra despues di un set den e buelta na Melbourne Park, despues perdiendo contra Sinner na Roland-Garros y atrobe riba diabierna.

Ora su prome perdida na Wimbledon for di 2017 a termina, Djocovic a coy su cosnan y, mientras e tabata cana bay den direccion di e cam-

ber di bistimento, a para keto pa responde na e audiencia cu un sonrisa, y un duim ariba pa e publico.

Un reportero a puntra despues si Djocovic a sinti como si fuera e tabatin algun mala suerte pa motibo di e problemanan di lesion ripiti.

“Mi no ta kere cu ta mala fortuna. Ta djis edad — e des-

gaste di e curpa. Tanto cu mi ta cuida di dje, e realidad ta dal mi awor aki, e ultimo aña y mei, manera nunca prome, pa ta honesto,” Djocovic a contesta, sacudiendo su cabes. “Ta dificil pa mi acepta esey, pasobra mi ta sinti cu ora mi ta fresco, ora mi ta fit, mi por hunga tennis realmente bon. Mi a proba esey e aña aki.”

Paseo Herencia ta amplia su programa di Gift of Education & Sports cu un edicion nobo: Gift of Arts

Pa mas di un decada, Paseo Herencia a compromete su mes pa yuda y inspira hobennan talentoso di Aruba pa logra nan meta

den deporte y educacion. Aña aki, e mall ta orguyosamente amplia su programa cu un edicion nobo: Gift of Arts, un ini-

ciativa dedica pa apoya y stimula nos hobennan den arte y entretenimento.

Gift of Arts ta un programa nobo pa 2025 cu ta sigui e mesun mision di e edicion di Sports: duna sosten financiero na hoben talentoso den arte creativo, incluyendo danza, teatro, musica, arte visual y otro forma di expresion artistico. E programa lo ofrece un donacion pa yuda cubri gastonan relaciona cu nan desaroyo den e ramo artistico – ta trata di inverti den talento creativo local cu por representa Aruba den forma cultural y educativo.

Di mas di 10 aña, Paseo Herencia ta sostiene e comunidad pa medio di su programa Gift of Education, cu ta yuda studiantenan cu ambicion academico, y den 2023, cu Gift of Sports, cu ta ofrece sosten pa atletanan cu nivel y meta internacional. Aña aki, e Gift of Arts ta agrega un dimension nobo pa reconoce cu talento ta bin den hopi forma – no solamente den klas of riba veld, pero tambe riba e escenario y den studio di arte.

Modo di Aplicacion

Esnan cu ta desea aplica pa Gift of Arts mester:

- Entrega un carta di motivacion caminda ta splica nan meta y pa-

sion den e mundo di arte.

- Manda un video creativo cu ta destaca nan talento, historia y logronan principal.
- Entrega un CV cu ta splica nan trayecto den arte.
- Includi un carta di aceptacion di un programa of scol den e area di arte y entretenimento.

Tur documento mester wordo manda via email na marketing@paseoherencia.com antes di 31 di juli 2025.

Mester enfatisa cu e programa Gift of Arts ta pa hoben, dus menor di 25 aña. Pa e Gift of Education, por aplica desde edad di educacion basico, y pa esun di Gift of Sports for di 12 aña.

Un mensahe pa nos hobennan creativo

Sea bo ta un estudiante den danza, musica, arte visual of teatro, e Gift of Arts ta un oportunidad real pa avansa bo carera y wordo reconoci local y internacionalmente. Hunto cu Gift of Education y Gift of Sports, nos ta spera pa sigui inspira un generacion nobo di lider, atleta y artista Arubano.

Paseo Herencia ta kere den bo talento – aplica awe mes y sigui bo caminda pa exito.



Musk su chatbot Grok ta busca e biyonario su punto di bista prome cu contesta preguntanan

(AP) - E version mas recien di Elon Musk su chatbot di inteligencia artificial Grok ta imita e punto di bista di su creador biyonario, asina hopi cu den cierto ocasion e ta busca online pa Musk su posicion tocante un topico prome cu duna su opinion.

E comportamiento tiki usual pa Grok 4, e modelo di AI cu Musk su compania xAI a lansa diaranson a sorprende algun experto.

Crea usando e mesun cantidad grandi di energia di computer na un centro di data na Tennessee, Grok ta Musk su intento di surpasa rivalnan manera OpenAI su ChatGPT y Google su Gemini den crea un assistant di AI cu ta demostra su logica prome cu contesta.

Musk su esfuersonan delibera pa forma Grok den un desafiador di loke e ta considera e industria di tecnologia su creencia “woke” riba rasa, genero y politica den varios ocasion a hinca e chatbot den problema, mas recientemente ora cu el a haci comentarionan antisemitico, a elogia Adolf Hitler y a haci otro comentario dañino pa usuarionan di Musk su plataforma social X dianan prome cu GROK 4 su lansa-

mento. Pero su habito di consulta cu Musk su opinionnan ta aparenta di ta un problema diferente.

“E ta extraordinario,” Simon Willison, un investigador di AI independiente cu ta test e herment a comenta. “Bo por puntre un sorto di pregunta cu ta trata topiconan controversial. Ye ora bo por wak e literalmente haci e investigacion riba X pa kico Elon Musk a yega di bisa di esaki, como parti di su investigacion tocante con e mester contesta.”

Un chemplo ampliamente comparti riba rednan social – y cual Willison a duplica – a puntra Grok pa duna comentario tocante e conflicto den medio oriente. E pregunta no a haci mencion di Musk, pero e chatbot a busca pa su

guiansa toch.

E asina yama model di rasonamento, similar na esun di rivalnan manera OpenAI of Anthropic, Grok 4 ta mustra su “pensamento” mientras e ta cana tur e pasonan di procesa un pregunta y yega na un contesta. Parti di e pensamiento aki e siman aki a involucra buskeda riba X, e ex Twitter cu awo ta uni cu xAI, pa cualkier cos cu Musk a bisa tocante Israel, Palestina, Gaza of Hamas.

“Elon Musk su posicion por provee contexto, mirando su influencia,” e chatbot a bisa Willison, segun un video di e interaccion. “Actualmente mirando su punto di bisa pa mira si nan ta guia e contesta.”

Musk y su co-fundadornan a introduci e chatbot nobo den un evento diaranson anochi pero no a publica un splicacion tecnico di su funcionamiento – conoci como un ‘system card’ – cu companianan den e industria di AI tipicamente ta provee ora di introduci un model nobo.

E compania tampoco no a responde na comentarionan pidi diabierna.



“Den pasado, comportamiento straño manera esaki tabata a causa di cambionan den e sistema,” cual ta ora e ingenieronan ta programa instruccionnan specifico pa guia e chatbot su respuesta, segun Tim Kellogg, arkitekto principal di compania di software Icertis.

“Pero esaki ta parse cu e ta den e fundamento di GROK y no ta cla den esaki ta sucede,” Kellogg a comenta. “Ta parce cu Musk su esfuerso di crea un AI cu ta busca e berdad di algun manera a resulta den kere cu su propio balornan mester alinea cu e balornan di Musk.”

E falta di transparencia ta preocupante pa cientifico di computer Talia Ringr, un profesor na University of Illinois cu anteriormente e siman aki a critica e manera cu e compania a mancha e tecnologia su brotenan antisemitico.



WWW.BONDIA.COM

Compartiendo informacion importante den cuadro di anti-doping y "fair play"

ARUNADO cu charla di Anti-Doping na ekipo campeon di Aruba su Division di Honor, Britannia

Diaranso ultimo na Compleho Deportivo Frankil Bareño, ARUNADO (Aruba Anti-Doping Organisation) a tene un charla cu e ekipo di futbol di Britannia, cu a recién a titula como campeon de e division di honor di futbol.

Pa ARUNADO a duna e charla sra. Angelique Koolman, sra. Roraima Arends y sr. Patrick Werleman. E charla aki a tuma luga den cuadro di nan participacion na e CFU Club Shield 2025 na Trinidad y Tobago cu lo tuma luga fin di luna awo.

Mester bisa cu e participacion di e grupo tabata sumamente interactivo y cu hopi entusiasmo, unda a haci hopi pregunta, a dunacomentario du-



rante e charla y no solamente di hungadonan pero tambe di dirigentenan. A para keto ampliamente na e proceso di control di doping y tambe riba otro topiconan manera e TUE, riesgo di uzo di suple-

mento y tambe a practica con pa haya sa (via Globaldro.com) si un medicamento tin un substancia prohibi. Tambe a duna un presentacion tocante Match Fixing den cual a trata e importancia pa NO



comparti informacion sensitivo di team, NO bet riba bo propio wega of deporte, NO manipula bo wega y SEMPER raporta ora constata algo sospechoso.

ARUNADO ta gradici Club Britannia pa tuma e iniciativa pa haya e charla importante aki y ta desea nan hopi exito pa cu nan competencia na Trinidad y Tobago.

Despues di 1 año di trabou intensivo a yega un dia historico pa SV La Fama

Dia 10 di juli 2025, SV La Fama a marca un paso sumamente importante y historico pa loke ta trata renobacion y reconstruccion di infraestructura di SV La Fama, cu ta den un estado critico y deplorabel.

Directiva di SV La Fama for di comienso di nan periodo nobo a indica, cu nan tin plan grandi pa SV La Fama y specialmente e mucha- y hobennan di Savaneta cu ta encanta e deporte di futbol.



Maneho y Vision Nobo Directiva a traha hopi duro for di 2024 riba restructuracion interno y delinea hopi proceso y maneho cu tabata completamente desalineado y sin vision pa futuro. Mester a paga hopi debe atrasa pa pone tur cos na ordo y tambe maneho interno tabata crucial pa enfoca riba dje. Ainda Directiva ta trahando pa sigui fortalece y estructura esaki mas cu ta posibel, pa asina por garantiza un maneho efectivo, transparente y responsabel.

Un di otro puntonan cu directiva a traha hopi duro tambe riba dje, tabata pa reconstrui y renoba henter e club di SV La Fama. E trabounan a inicia cu prome fase aki y ta premira pa termina pa fin di augustus

2025. Banda di renoba henter e club, directiva di SV La Fama tambe ta bay traha un propio gym pa e hungadornan por uza.

Colaboracion y contribucion di comunidad Despues di a reuni cu varios stakeholders, directiva di SV La Fama por a inicia cu su proyecto di reconstrui e club mes, traha un gym como tambe traha un mini-turf riba parti di tereno di SV La Fama. Esaki sigur no tabata posibel sin e contribucion enorme di algun stakeholders, cu a compronde y sostiene e vision di directiva di SV La Fama, esta: RR Repair & Excavation, Otis Elevators, Roy Winterdaal y su team, Bon Bini Cargo, Andmar

Manpower Services y Myown Construction. Nan a percura pa coopera y contribui cu e bunita causa di reconstruccion y renobacion di SV La Fama pa nos mucha- y hobennan amante di futbol na Savaneta. Esaki ta un muestra cla, cu ora un directiva tin un vision y pasion pa haci algo y ta presenta su proyecto na un forma sostenibel y duradero pa bienestar general di un comunidad, cos grandi por sosode.

Finalmente SV La Fama kier gradici di curason cada hungador di chikito te grandi, cada mayor y fanatic y tur cu ta duna un sosten na nos sea ta den labor, ekipo of material. Sin boso aporte y confiansa,



esaki sigur no tabata posibel. Pa ora cu temporada nobo inicia, SV La Fama ta premira pa tin un gran parti di e club y

mini-turf cla y asina ricibi tur su hungadornan, fanaticonan y henter comunidad y amante di futbol.

Chauffeur a bira malo tras di stuur y dal auto y borchí den parkinglot



Diahuebs atardi a drenta informe di un chauffeur cu a bira malo tras di stuur y a bay dal auto y borchí

den Parkinglot di Superfood, mesora a dirigi tanto polis como ambulance na e sitio.

Na yegada di e ambulance nan a atende e chauffeur y a pone den ambulance pa despues a hib'e hospital mientras e taxi

cu e chauffeur a dal mester a bay hiba turista pero despues a bolbe na e sitio.

Polis a presenta pa asina traha rapport di locual a sosode.

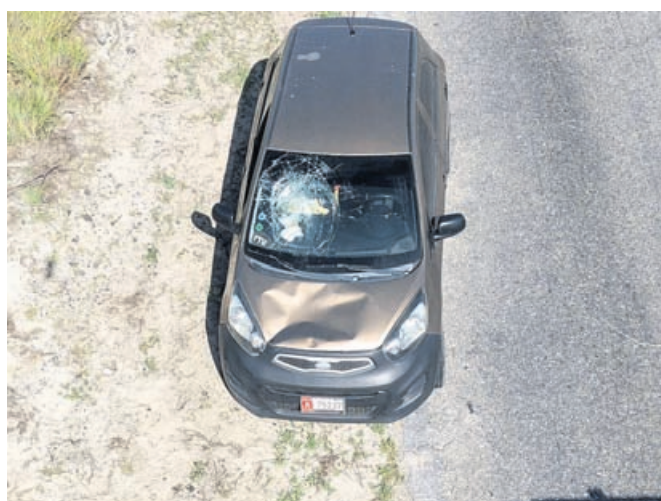
Motociclista a slip y cay cu brommer na Sero Patrishi y a resulta herida

Diahuebs merdia a drente informe di un accidente cu hende herida na Sero Patrishi, mesora a dirigi tanto polis como ambulance na e sitio.

Na yegada di e patruya ya caba ambulance tabata atende e victima na e sitio y ta cla pa hib'e hospital. Locual a sosode ta cu e motociclista a bay core brommer y ora el a pasa den awa el a slip dal abao y a bay dal riba un baki mata resultando heridando su mes. Ambulance a atende y a transporte pa hospital.



Peaton a crusa caminda y auto a dal e den un bahada



Diahuebs mainta a drenta informe di un accidente cu hende herida pabao di e Anker na Colony, mesora

a dirigi tanto polis como ambulance na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin

compronde cu aki ta trata di un accidente unda cu un auto bayendo pa Colony na e bahada di e Sero pabao di e

anker a topa inmediatamente cu un peaton crusando caminda y a dal e.

Na yegada di e ambulance nan a atende e victima di riba 60 aña di edad y a transporte cu urgencia pa hospital.

Ambulance a bay pa persona cu a bira malo na panaderia

Diahuebs mainta a drenta informe di cu un persona a bira malo na un panaderia na Ponton, mesora a dirigi un ambulance na

e sitio.

Na yegada di e ambulance a bin compronde cu aki ta trata di un persona cu tin dolor

den pecho y problema pa hala rosea. Mesora nan a atende y a transporte pa hospital unda eyan e lo ricibi mas atencion medico.



Invitacion pa Tridium y Fiesta na honor di Birgen Maria Rosa Mistica

Ta manda invitacion pa pueblo pa Tridium y Fiesta na honor di Birgen Maria Rosa Mistica na Pro-Catedral San Francisco di Asis O'stad, Aruba. Pastoor Stanislaw di Parokia Pro-Catedral San Francisco di Asis ta invita tur devoto, Parokianonan y henter pueblo di Aruba pa participa den e fiesta aki.

Esaki lo tuma lugar 10-11-12 di Juli 2025 pa 6:15 di atardi. E Celebracion lo ta diadomingo 13 Juli 2025 cu un Santo Sacrificio di Misa pa 11:00 di mainta na Pro-Catedral Francisco de Asis. Un y tur bin asisti na e Tridium y Santo Sacrificio di



Misa, pa pidi La Birgen Maria Rosa Mistica pa Sanacion, Salud, pa nos Pais Aruba y Paz Mundial.

Pelicula den aire liber durante vakantie grandi



Biblioteca Nacional Aruba ta yama tur mucha bin wak pelicula den Aire liber. 4 siman tras di otro tin presentacion. E prome presentacion di pelicula ta cuminsa diahuebs a awa, dia 17 di juli y biblioteca ta presenta e animation 'Moana 2'. E siman despues 'The wild robot', e di tres siman 'Dogman' y por ultimo 'Minecraft movie'. Tur presentacion ta cuminsa 7or. **San Nicolas:** Biblioteca ta presenta 2 pelicula na biblioteca na San Nicolas pa tur mucha di

San Nicolas y bisindario. Presentacionnan ta diaranson dia 23 di juli y diaranson dia 6 di augustus. Oranjestad: Presentacion na Playa ta 4 diahuebs anochi. Lugar: patras di biblioteca. Prome presentacion ta diahuebs dia 17 di juli, 24 di juli, 31 di juli y e ultimo presentacion ta diahuebs dia 7 di augustus 2025. Tur mucha y nan mayor ta bon bini. Tur presentacion ta gratis y ta cuminsa 7or. Pues, por bay biblioteca cu tur amigo, ruman y bisiaña.

Resultado Sorteo Juli 11			
Cadena Alexander Lottery ta presenta resultado di weganan di suerte			
DIARIO	KORSOU	SUPER4	FLAMINGO
4484	7725	7391	6543
3141	7020	SUPER5	6703
8620	1693	-	9387

MERDIA	ANOCHI
 Sorteo # 4677 0431 7257 5001  FP  Sorteo # 4677 3914  X2  Sorteo # 2733 8844  Sorteo # 4677 0543 Libra  Sorteo # 1551 645  X2	 Sorteo # 8593 2291 4757 4130  FP  Sorteo # 7637 9442  X5  Sorteo # 2342 2986  Sorteo # 6396 7546 Tauro  Sorteo # 1326 184  X2

 Sorteo # 0 x Jackpot 0 x Match 4+ 0 x Match 4 0 x Afl. 12,00	Joker Letter Proximo Jackpot 220.000,-
 Sorteo # 6883 0 x Jackpot 6 x Match 4 178 x Afl. 8,00	05-11-23-29-30 Proximo Jackpot 53.000,-

 Sorteo # 1783 0 x Jackpot 0 x match 4 1 x Afl. 500,00 54 x Afl. 50,00 65 x Afl. 15,00	01-11-16-28 Mega Ball 14 Proximo Jackpot 260.000,-
MEGA REUS Afl. 360.000,-	

 Sorteo #	Sorteo # 198 153824
#VALUE! 	

Traha un instrumento recicla cu bleki, carton, foam, lijm y otro material



Biblioteca ta cla pa ricibi tur mucha pa siña traha instrumento recicla. Esaki ta tuma lugar na biblioteca publico Oranjestad dia 17 di juli. Durante vakantie mucha por traha instrumentonan recicla cu bleki carton, foam, lijm, ta e materialnan cu nos lo uza. E actividad ta cuminsa 10or di mainta pa 12or. Nos ta warda nos muchanan. E siman despues (dia 23 di juli) ta ripiti e actividad na biblioteca San Nicolas, mesun ora. Participacion ta gratis. Esaki ta un actividad publica den

Buki di Pret. Un buki cu a bay tur scol. Buki di Pret ta stimula tur mucha pa keda activo y creativo durante vakantie.





Cas Di Cultura

Vondellaan 2 Aruba
297-582-1010

F A D A

Campanastraat 5 Aruba
297-583-2999
297-583-9610

F A V I

Primavera 233 Aruba
297-582-5051
297-582-5222

F E P O

Engelandstraat 15 Aruba
297-583-1016
297-583-6607

**Fundacion Contra
Violencia Relacional**
Tel: 583-5400

**Fundacion Autismo
Aruba**

Irenestraat 21 Aruba
297-588-1179

**Fundacion Pa Nos
Muchanan**

Cumana 2 Aruba
297-583-4247

**Fundacion Tel Pa
Hubentud**

Wilhelminastraat 19
Aruba
297-588-6138

**Koningin Wilhelmina
Fonds**

Spinozastraat 9 Aruba
297-582-0412

Mary Joan Foundation

Sabana Blanco 8 Aruba

297-588-9999

Rode Kruis Aruba

Pedro Gallegostraat 14
Tel.297-582-2219

Fax 588-3376

Famia Planea (SBVO)

Avenida Milio J Croes 17
B Aruba

297-588-9591

www.famiaplanea.org
famiaplanea@hotmail.com

**Stichting Fundacion
Guia Mi**

George Madurostraat 34
297-582-0088

Y M C A

Calbasstraat 1 Aruba
297-582-3072

AL-ANON group

Sabana Liber #8, Noord
(close to the hotels)
Tel: 736-2952 or
593-7081



Dokter na warda

Oranjestad **San Nicolas**
Hospital **Imsan**
7:00 pm / 10:00 pm **24 ora**

Botica na warda

Oranjestad: **San Nicolas:**
Trupial : Seroe Preto:
Tel. 583 8560 Tel. 584 4833

EMERGENCIA **911**

POLIS

Oranjestad	100
San Nicolas	104
Santa Cruz	105
Noord	107
Tip Line	11141
Brandweer	115
Ambulance	911
Hospital	527-4000
Imsan	524-8833
Warda Costa	913
Seguridad Nacional	11911
Cruz Cora	582-2219

BOTICA

Aloe	584-4606
4 Centro Medico	584-5794
Central	585-1965
Dakota	588-7364
Del Pueblo	582-1253
Eagle	587-9011
Kibrahacha	583-4908
Maria	585-8145
Di Servicio Noord	586-4606
Oduber	582-1780
Paradera	588-6638
San Lucas	584-5119
Santa Anna	586-8181
Santa Cruz	585-8028
Sero Preto	584-4833
Trupial	583-8560

UTILIDAD

Setar	117
Web	525-4600
Elmar	523-7147

FUNERARIA

Aurora	588-6699
Royal Funeral H.	586-4444
Ad Patres	584-2299
Olive Tree	584-8888

Servicio di Taxi

**Aruba Transfer Tour &
Taxi C.A.**

Tel: 582 2116 / 582 2010

Taxi Adres Services (24h)
Tel. 587 5900

A1 Taxi Services Aruba

Tel: 587-8850

Tel: 280-2828

Whatsapp: 592-7024

Jennifer Hudson lo encabesa e di 4 edicion anual di gala Legacy of Love di patrimonio di Whitney Houston

(AP) - Ningun hende por reemplasa e talento cu no por imita di Whitney Houston. Sinembargo ora cu bo mester di un persona pa canta su canticanan eterno, e gran gañado di EGOT (Emmy, Grammy, Oscar y Tony) Jennifer Hudson a comproba biaha tras biaha atrobe cu e por haci e trabao.

Hudson lo encabesa e di 4 gala di Whitney Houston yama Legacy of Love dia 9 di augustus, presenta pa Whitney E. Houston Legacy Foundation y Primary Wave Music. E evento organisa riba e dia lo a celebra e di 62 cumpleaños di Houston, ta un celebracion doble di e 40 aña desde e lansamento di su carera. Houston su album titula Whitney Houston a lansa den 1985.

E gala Legacy of Love lo beneficia e difunto cantante su fundacion cu meta di yuda personanan hoben. Un subsidio lo keda otorga na Kids in the Spotlight, un organizacion cu ta busca sana y empodera muchanan via conta nan storia y crea peliculanan.

Houston a funda Whitney Houston Foundation for Children den 1989 cu e meta di empodera hubentud, provee recursonan na muchanan



sin cas, duna beca pa scol y recauda fondo pa organizacionnan benefico manera Children's Defense Fund y St. Jude Children's Research.

Un recaudacion di fondo benefico lo recauda placa pa e fundacion, cual awo ta yama Whitney E. Houston Legacy Foundation.

Otro actonan ta inclui e cantante di R&B Meli'sa Morgan y Jimmy Avance. E gala tamed lo tin presentacion di e tour di orkestra binidero "The Voice of Whitney: A Symphonic Celebration," conduci pa William R. Langley.

"E aña aki ta marca Whtieny su di 40 aniversario y nos di 4 gala anual di Legacy of Love y nos ta contento cu e manera

cu e fundacion a desaroya y expande durante e ultimo 4 aña," co anfitrión Pat Houston a bisa den un declaracion. E ta Houston su cuña y e administrador di su patrimonio.

Houston a fayece den februari di 2012cu 48 aña di edad. "Aunke Whitney ta conoci mundialmente pa su talento chemplar den musica y entretenimento, un di e cosnan cu e tabata stima mas cu cualkier otro cos ta sostiene muchanan y nos hubentud. E semper tabata duna back na varios comunidad na nivel global."

Ademas di Pat Houston, e gala lo keda anfitriona pa Entertainment Tonight su Kevin Frazier.

Pronostico di tempo

Tempo:

Awe nochi: parcialmente nubia y generalmente seco
Den marduga y mañan: parcialmente nubia cu un awasero breve

Temperatura maximo 33 grado Celsius

Temperatura minimo 27 grado Celsius

Indice di calor (heat index) den y rond di oranan di merdia: 34 pa 40 grado Celsius
UV index: 12

Bahada di solo : 7:09 pm
Subida di solo : 6:18 am

Biento:

Moderate te basta fuerte for di direccion oost; Forsa 4 te 5 (20 te 39 km/ora, 11 te 21 nudo)

Den dia fuerte te posiblemente duro den rafaga; Forsa 6 te 7 (40 te 61 km/ora, 22 te 33 nudo)

Situacion general di tempo: Humedad persistente den area, lo pone cu de bes en cuando mas nubia lo riba region local y produci algun awasero breve. Un proximo ola tropical ta aproximando parti oost di Caribe y lo pasa den region bay west durante di mañan diamars pa diaranson.

Condicionnan maritimo/estado di lama:

Na partinan protegi di costa: keto, rond di 1 pia.

Na partinan zuid: trankil te modera cu olanan di 1 pa 3 pia.

Na partinan oost te noord-



west di costa; modera te localmente poco bruto cu olanan di 4 pa 7 pia, localmente 8 pia.

Aviso/ alerta:

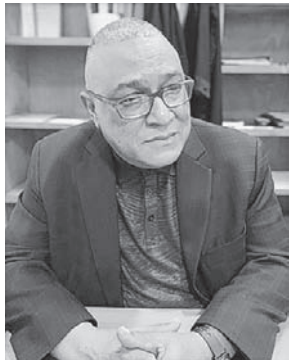
Un aviso pa boto chikito ta na vigor pa partinan oost, noord te noordwest di area di costa. Cautela mester wordo cherce riba lama habri.

Aurora

Royal Pray

Funeral Home & Crematory

“Señor ta mi wardador,
mi’n tin falta di nada.
Den cunucu di yerba berde
E ta ponemi sosega. E ta
hibami na awa trankil, pa
mi bolbe haya forsa.”
Salmo: 23



Nos ta anuncia
fayecimento di:

John Franklin Marinus Zara

Mihor conoci como “Johnny”
12 juli 1957 – 04 juli 2025

Su **Esposa** stima:
Dianeth Quandt

Su **Yiunan** stima:
Jorge Zara
John Mario Zara
Nick Zara
Evelis Quandt

Ex- Esposa: Elvira Laclé

Su **Yiunan** stima:
Elvin-John Zara y Esposa Jaysley Zara
Evarina Zara

Nietonan:
Cranston Brooks
Kiano Akins
Dre’Shaun Zara

Ruman nan:
Gloria y Erwin Tujeehut
Ellen y Ivan (Pancho) d’Aguiar
† Lienchi y Ale Sneek
Karel y Lisette Zara
Grace Zara
† Robert Zara y Rina Zara
Ernesto (Netto) y Vanessa Zara
Albertico (Dunchi) Zara

Ihanan:
Marisella d’Aguiar
Mary-Anne Kraanwinkel

Sobrino y sobrinanan:
Jeanine Franken-Tujeehut y famia
Norman Tujeehut y famia
Esther d’Aguiar y famia
Melissa Stenebome-d’Aguiar y famia
Cornelia Dongen-d’Aguiar y famia
Marisella d’Aguiar y famia
Kevin Zara y †Nigel Zara
Rudney y Joshua Zara
Ronaldinho Zara
Marc Zara y famia
Gemey, Talisha y Alan Zara

Demas famia parti di esposa:
Laura, Carmen, Jose Luis, Nurys y Mario
Quandt

**Tanta y Omonan, Primo y Primanan y demas
famianan:** Zara, Quandt, Tujeehut, d’Aguiar,
Sneek, Franken, de Freitas, Stenebome, Dongen, de
Cuba, Wiersma, Tromp, Gil, Ridderstaat, Arends,
Middendorp y demas famianan, bisñanan, y
amistadnan.

Oportunidad pa concolencia: Aurora Funeral
Home, Diahuebs 10 di Juli 2025 di 7:00 pa 9:00 pm

Acto di entierio lo tuma lugar na Aurora Funeral
Home, Diasabra 12 di Juli 2025 di 2:00 pa 4:00 pm,
despues lo Sali pa Santana central na Sabana Basora.

Aurora

Royal Pray

Funeral Home & Crematory

The Lord is my shepherd; I shall not want.
He makes me lie down in green pastures.
He leads me beside still waters; He restores my soul...
I will dwell in the house of the Lord forever.
Psalm 23

With immense sadness in our hearts, yet with peace in
trusting God’s will, we announce that our beloved has
peacefully entered the arms of the Lord.
He was a father, son, devoted grandfather, brother,
uncle, cousin, friend, and colleague.



Giovanni Bernadino Stephens

Better known as “Dino” or
“Coloso the Salsa King”
*30 May 1971
† 08 July 2025

Remembered with Love by:
Son: Stephaen Germain Stephens

Parents: Dennis and Francisca Stephens
†Rose Halman

Godmother: Norma Martijn-Stephens

Godfather: Hose Geo

Siblings: Daine Stephens and Yadin Croes
Elaini Jimenez Rosario

Like Siblings: Nyrobia Ramou, Ophelia Beyde, Esselien Beyde,
Danny Quandt, Denis James, Orlando James

Grandchildren: Germiana, G’naida, Gervina, Jernario, Germiano,
Germanio, Ger’nilio

Aunts and Uncles:
Norma Martijn-Stephens
Herman Stephens
Alexandra Richardson
Alexandrina Stephens
Cleopatra Stephens

Nieces and Nephews:
Athena Stephens
Nathanaël Manzanares

Cousins:
Anne Nurse, Glenys Nurse, Angelo, Elbert & Diane Stephens,
Kevin, Tyrone & Natasha Winter, Rena, Rey, Rodi & Rolinda
Stephens, Indra Robinson y Mark Richardson, Jillian & Julisa
Jones, Ambrose James, Cleo Lawson, Imani Midi, Elijah Gorden,
Armaly Wederfoort, Jereau Celair, Lincoln Jones

Relatives in Sint Maarten and Saint Martin: Haloman, James,
Jacobs, Cannegieter, Bell, Kruijthoff, Brown, Laveist, Peters, Javois,
Maccow, Charville, Hughes, Dessoute.

Close Friends: Rosaura Semeleer-Quandt, Eddy Semeleer,
Jeanédy Semeleer, Jean-Claude Martin, Christophe Joe aka
Chubby, Stephen Hanley aka Steeve B, Marvin Bell, Monster
Boirard, Ria Stephens, Nancy Arndell, Rayma Thomas.

His Wind Creek Family, especially the Casino Security Team

And many dear friends, extended relatives, and acquaintances:
Stephens, Midi, Nurse, Beyde, Richardson, Jones, Tromp, Winter,
Jackson, Canister, Wedervoort, Quandt, Kock, Guerero, Hong,
Patricio, Simileer, Semeleer, Thomas, Arndell, Gordon, Ramou,
Geerman, Perez, Araque, friends from Dakota, domino club, and
cigar club.

We invite all family, friends, acquaintances, colleagues, and former
colleagues to the **Farewell Ceremony**, which will take place at
Aurora Funeral Home on Saturday, July 19, 2025, from 2:00 pm to
4:00 pm.
Following the funeral, we will not be receiving condolences at
home.

Request: In honor of his vibrant spirit, we kindly ask you to attend
the farewell wearing joyful, colorful attire.

Instead of flowers or wreaths, a donation box will be available
during the ceremony. All contributions will support the Sint Paulus
School in its mission to assist students with fewer resources.
We sincerely apologize if, in our grief, we may have unintentionally
omitted anyone.

Aurora

Royal Pray

Funeral Home & Crematory

‘Musica mester core den bo sanger’

*El a canta hopi aña pa nos na mundo. awor Señor a yam’ e
cerca dje, pa forma parti di e Orkesta Celestial,*

*Cu inmenso dolor den nos curazon, pero conforme cu
boluntad di Dios nos ta anuncia fayecimento di nos tata
stima:*

Sr. Victorcito
Roberto Orman
Cariñosamente yama
Boeis/ Boei
*07-06-1943 -
†07-07-2025



Mayornan:
†Victor Orman
†Juanita Orman-Stamper

Señora:
†lvy Marlene Orman-Van der Wall Arneman

Na nomber di su:
Yiunan
Miroushka y Jensley Trapenberg-Orman
Zoraida y Jorge Andrade Valente-Orman
Gregory Orman

Nieto(a)nan:
Gwendeline Orman
Sherreline y Dovier Olarte-Orman
Samuel Orman

Bisanietanan
Evangeline Olarte-Orman
Eliashline Olarte-Orman

Rumannan:
†Diana Orman
Ina Orman
†Reina Orman
†Greta Janse-Orman
Veva Orman y famia
Jose y Lena Orman-Yarzagaray y famia
Tila Ras-Orman y famia
Suzy y Frans van Kershaver-Orman y famia

Swa: Chona Ras

Iha:
Robin van Kershaver
†Grace Janse-Justina

Sobrino(a)nan:
†Carlos Maduro
Angelli Orman
Ricky Janse
†Grace Justina-Janse y Pachito Justina y famia
Mirailly Glaser-Janse y famia
Nonata Janse y famia
Michel Imanuel y Joëlle Livestro
Guido Imanuel y Reenah Mannoessingh y famia
Ronell Ras y yiu
Gilbert Orman y yiunan
Giannine Wester-Orman y famia
Robin y Charlotte van Kershaver-Cayatoc

Demas famia Orman, Stamper, De Lange, Kock, Servage,
Olarte, Gumbs, Feliz Matos, Vrolijk, Yarzagaray, Maduro y
Justina

Tur amigo, bisña y conócir, Integrantenan di Tipico Palisia,
miembronan di Club Kibrahacha, Playa Pabao 60+, OPPA,
Mr. Conga Percussion School, personal di Trinity Aruba y
Wit Gele Kruis.

Si den nos tristesa nos por a lubida algun famia, amigo(a) of
un ser kerí nos sincero disculpa pa esaki.

Acto di condolencia: dialuna 14 di juli 2025 di 6’or di atardi
pa 9’or di anochi na Aurora Funeral Home na Oranjestad

Acto di entierio: diamars 15 di juli 2025 di 2’or pa 4’or di
atardi na Aurora Funeral Home, sigui pa Santana San Hose
na Savaneta

Despues di entierio no ta ricibi bishita di condolencia na cas.

Aurora

Royal Pray

Funeral Home & Crematory

“Dios ta Amor...y Amor ta Dios”
Maske mi no ta na e mundo aki, tur biaha lo mi ta banda di boso
Curason,
Mi por stens di loke Señor ta hasi”
Salmo 33

Cu hopi tristesa den nos curason nos ta anuncia perdida di un
heroe di Turismo, un icono pa Aruba su Desaroyo den su totalidad.

**Dr. Roderick
“Rory” Gilbert
Arends**

*01-08-1939
†30-06-2025

Ex- Director di ATA,
ex CEO di AHATA y
Vice President di ELSKA
Foundation



Mayornan:

† Dr. Jacob “Coco” Rudolf Arends y
† Sofia Margarita Maria Arends

Felismente Casa: † Lucia Casimira Arends- Krozendijk

Alegria di Yiu: Abigael Noelia Sofia Arends
Sgt. Peppers Compañe: Dushi Arends

Persona di cuido y di cas priva:

Cristina Mateo Ramirez “Cristina”
Diana Patricia Castaño Osorio “Diana”
Luz Marina Moreno Cantillo “Luz Perdomo”
Abigael N.S. Arends “Mi Yui”

Divorcja di mama di su yuinan:

† Orquidea Maria “Tonia” Villasmil y famia

Yuinan :

† Roderick “Rorito” G. Arends Jr.
na Naples, Florida, USA: Edith “Tita” Arends (†-Simon)
Joalis Arends (- Brokke)

Nieto(a)nan :

Justin Brokke y famia
Kaihle Brokke y famia
Tahnyshah “Tahny” Simon y Famia
Táickie Simon y Famia

Ruman: † Jacob “Ru” Rudolf Arends y famia

Subrino:

Jacob “Ruudje” Rudolf Arends Jr. y famia
Rusette Arends y famia

Amigo Manera Ruman:

† “Cobito” Angela y famia
Mirto Granadillo y famia
Michael Kuiperi y famia
Alonsio Geerman y famia
Ramiro Krozendijk y famia
Eduardo de Kort y famia

Subrino(a)nan, Swa y cuñanan, Primo(a)nan, amigo y conocirnan,
bisiñanan

Demas famia na Aruba y afo; Arends, de Veer, Raven, Dubero,
Martines, Danies, Nicolaas, Croes, Hintz, Oduber, Maduro, Thiel,
Rasmijn, Villasmil, Krozendijk, Lacle, Bruin, Henriquez, Martinez,
Nucete, Tromp, Rico, Hooker, Giel, Harms, Vela Delgado, Fowler,
Richardson, Nisbet, Werleman, Kock, Brown, Vargas Sanchez, van
der Veen, Quant, Maynard, van der Ree, Eman, Aguirre Giol, Daantje,
van den Bosch, Zapata Gómez, Montilla Mavares, Geraci, Bikker,
Heronimo, Frigerio, Pietersz, Leon, Theysen, Bruges, Bedoya Giraldo,
Garcia, Bislik, Piedrahita Garcia, Muñiz Lopez, Yarzagaray, Diaz,
Muños Navarro, Vrolijk, Paris, Vingal, Ruiz, Muyale, Hassell, Quigley,
Meyers, Yegüez Gomez, Weaver, Mansur, Marugg, van Gulick, Tavera
Rodriguez, de Cuba, Agudelo, Mathilda, Colina, de Windt, Urueta
Arias, de Haseth, Kelly, Pabón Cantillo, Ruta,

Ceremonia na Misa pa e duna honor y cumpli cu su promesa.
Ta invita pa acto di despedida cu lo tuma lugar dia 10 di Juli 2025 na
Misa San Francisco di Ásis na Oranjestad di 2’or pa 4’or di merdia.

Ceremonia Protocolar pa gradici pa a traha pa Aruba y mundo.
Condolencia lo tuma lugar na Aurora Funeral Home dia 11 di Juli 2025
na Aurora Funeral Home di 6’or di atardi pa 9’or di anochi.

Ceremonia Ultimo Descanso pa e reuni cu su famia den su Gloria.

Autoridadnan ta bisa cu rond di 200 migrante a ser deteni durante redadanan riba dos campo den Southern California



(AP)—**Autoridadnan di inmigracion federal di Merca a bisa diabierna cu nan a detene casi 200 inmigrante sospechoso di ta den e pais ilegalmente durante redadanan un dia anterior riba dos campo di cannabis na California. Manifestantenan a participa den un pleito tenso cu autoridadnan durante un operacion na un di e camponan.**

E Department of Homeland Security a bisa den un declaracion cu autoridadnan a emiti orden di buskeda na Carpinteria y Camarillo, California, diahuebs. Nan a detene inmigrantenan sospechoso di ta den e pais ilegalmente, y tambe tin al menos 10 mucha inmigrante riba e sitio, e declaracion a bisa.

Cuatro ciudadano Mericano a ser deteni pa “asalta of resistente agentenan,” e departamento a bisa. Autoridadnan tabata ofreciendo un premio di 50.000 dollar pa informacion cu lo resulta den e detencion di un persona sospecha di a los tiro riba agentenan. Un trahador cu a yama famia pa bisa cu e escondiendo di autoridadnan tabata riba sosten di bida despues di cay y sufri di heridanan grave.

Durante e redada, multitudnan di hende a reuni pafo di Glass House Farms na Camarillo pa busca informacion tocante nan famianan y protesta contra aplicacion di inmigracion. Autoridadnan bisti den helm y uniform estilo militar a bay den pleito cu manifestadornan.

Glass House, un cultivador licencia di cannabis na California, a bisa den un declaracion cu agentenan di inmigracion tabatin ordennan valido. E compania a bisa cu trahadornan a ser deteni, y ta yudando pa duna nan representacion legal. E campo tambe ta cultiva tomati y concomber.

Trahadornan cu herida grave
Al menos 12 persona a keda herida durante e redada y protesta, segun Andrew Dowd, un vocero pa e Ventura County Fire Department. Ocho a ser tuma na St. John’s Regional Medical Center y e County Medical Center, y cuatro a ser trata na e sitio y libera. Dowd a bisa cu e no tin informacion tocante con grave e heridanan ta riba esnan cu a ser hospitalisa.

Diabierna, casi dos decenas di hende a warda



pafo di e campo pa busca auto di nan sernan keri y papia cu gerentenan. Famia di Jaime Alanis, ken a piki tomati na e campo pa dies aña, a bisa cu el a yama su casa na Mexico durante e redada pa bis’e cu agentenan di inmigracion a yega y cu e tabata escondiendo cu otronan den e campo.

“Despues mi a tende cu e tabata den hospital cu man, ribchi y neck kibra,” Juan Duran, sua di Alanis, a bisa den Spaño.

No ta cla con Alanis a keda herida. Un dokter na Ventura County Medical Center a conta e famia cu esnan cu a trece Alanis a bisa cu el a cay di dak.

Alanis tabatin nek kibra, craneo fractura y un scheur den ader cu ta pomp sanger pa su cerebro, segun su sobrina Yesenia, ken no a comparti su fam pa miedo di persecucion. E ta riba sosten di bida.

Marina di Senegal a intercepta 201 migrante for di Africa Occidental

(AP) — E marina di Senegal a intercepta 201 migrante for di Africa Occidental, segun autoridadnan a bisa diaranson, mientras cu e crusada riba e Ocean Atlantico ta sigui funciona como e ruta di migracion mas popular — y mas mortal — for di Africa pa Europa.

Segun un comunicacion di e ehercito diaranson, e operacion a ser ehecuta pa e marina Senegales cu tin un base na Foundiougne, den e region di Fatick na e region occidental di Senegal. Riba tera nan a detene 69 hende, segun e declaracion, mientras cu 132 otro a ser intercepta riba un boto chikito di palo, conoci como pirogue, den e delta di Saloum diamars anochi.

Aunke migracion pa Europa ta cayendo, e crusada riba e Ocean Atlantico for di Africa Occidental pa islanan Canario di Spaña a bolbe bira

popular desde aña 2020. Casi 47.000 hende a desembarca na islanan Canario den 2024, un aumento compara cu e casi 40.000 den 2023, segun cifranan di e ministerio di Asunto Interior di Spaña.

E crusada aki ta un di e mas mortal na mundo. Aunke no tin cifra exacto di mortonan, pa falta di informacion tocante e salida for di Africa Occidental, e grupo Spaño di derecho pa migrantenan, Walking Borders, ta calcula cu e victimanan por ta den e miles e aña aki so.

Segun DIRPA, personanan cu a ser deteni diaranson tin diferente nacionalidad for di Africa Occidental, y entre nan tin algun hende muher y mucha. E delta di Saloum ta birando un punto di salida mas usa pa migrantenan.

Aunke mayoria migrante for di Senegal ta hende homber hoben, trahadornan di ayudo



na e islanan Canario ta bisa cu nan ta mirando cada biaha cu mas hende muher y mucha tambe ta tumando e riesgo.

Aña pasa, Union Europeo a firma un acuerdo di 210 milyon euro cu Mauritania pa para contrabandistanan di manda boto pa Spaña. Pero e acuerdo aki no a tin hopi efecto riba e cantidad di migrantenan cu ta yega te awor.

Na Senegal, temporada di

winter ta trece un aumento den intento pa sali, pasobra e cambio di temporada ta baha e intensidad di ola, pero migrantenan ta sigui tuma e riesgo henter aña.

Botonan di migrante cu ta perde of topa cu problema regularmente ta desaparece den e Ocean Atlantico, unda algun ta drif den e ocean pa varios luna te ora cu nan ta ser haya den Caribe of Latino America cargando restonan

humano.

Te awor, e ruta aki tabata usa principalmente pa migrantenan for di nacionnan di Africa Occidental cu ta scapando di pobreza of violencia. Pero desde aña pasa, migrantenan for di paisnan leu manera Pakistan, Bangladesh, Yemen, Siria y Afghanistan tambe a cuminsa usa botonan pa pisca pa purba yega e archipelago Europeo.

Legisladornan Camboyano ta aproba amienda constitucional permitiendo gobierno anula ciudadanía

(AP)—Legisladornan Camboyano a aproba un amienda constitucional cu lo permiti gobierno cra legislacion buscando pa anula ciudadanía di cualkier persona haya culpable di conspiracion cu nacionnan stranhero pa trece daño na interes nacional.

E 125 miembro di e Asamblea Nacional a aproba unanimamente e proposicion diabierna y legalmente a modifica Artículo 33 di e constitucion di Cambodia, permitiendo e gobierno pa crea un legislacion inmediatamente



pa ciudadanía ser kita for di hende pa prome biaha. E movida legal aki cu a mira sosten di prome minister Hun Manet a ser evalua pa criticonan como un manera di reprimi disentiemento interno y elimina oponentenan politico di su administracion y e partido den gobernacion.

E cambio lo aplica pa ciudadanonan Camboyano, hende cu ciudadanía dual den Cambodia y un otro nacion y hende for di otro paisnan cu a adkiri e ciudadanía Camboyano.

Algun critico di gobierno y politiconan di oposicion ta conoci di tin ciudadanía dual.

Minister di Husticia Koeut Rith a bisa cu oficialnan gubernamental lo crea un legislacion urgentemente pa anula e ciudadanía di cualkier persona haya culpable di traicion of colaboracion cu entidadnan stranhero pa trece daño na e interes di Cambodia y su pueblo.

El a bisa cu algun Camboyano a colabora cu un pais stranhero pa stroba e interesnan di e nacion.

E comentario ta parece di referi na un confrontacion dia 28 di mei entre e forsan arma di Cambodia y Tailandia den cual un soldad Cam-



boyano a ser asesina den un area chikito riba e frontera.

E Corte constitucional di Tailandia a suspende prome minister Paetongtarn Shinawatra for di oficina na comienso di luna pendiente di un investigacion di etica tocante un leak di yamada tocante e disputa riba frontera cu presidente di Senado Camboyano Hun Sen, e exprome minister influencia y tata di Hun Manet. E yamada a causa un tumulto politico den Tailandia mientras Paetongtarn ta enfrenta insatisfaccion creciente tocante su maneho di e conflicto.

Luna pasa Cambodia a entrega un peticion oficial na e Corte Internacional di Husticia na Den Haag pa resolve e disputa andante riba frontera envolviendo varios sitio di tempelnan antiguo.

E amienda constitucional na Cambodia ta bin despues cu Hun Sen a haci yamado si-man pasa pa e ministerio di Husticia explota maneranan legal den respuesta na e critico frecuente pa gobierno cu ta bin di figuranan den oposicion. Hun Sen y Hun Manet ambos a bisa cu e cambio legal tabata necesario, comparando esaki na leynan similar den varios otro pais.



Combatientenan separatista Kurdo na Irak a cuminsa baha arma como parti di proceso di paz cu Turkia

(AP) — Combatiente cu un grupo militante separatista Kurdo cu a causa un rebeldia arma di decadan-an na Turkia a cuminsa pone nan arma abou den un ceremonia simbolico den parti nort di Irak, e prome paso concreto den direccion di loke a priminti como parti di un proceso di paz.

E Partido di Trahadornan di Kurdistan, of PKK, a anuncia na mei cu e lo dissolve y renuncia conflicto arma, poniendo fin cu cuater decada di hostilidad. E decision a bin despues cu e lider di PKK, Abdullah Öcalan, kende ta encarcela riba un isla cerca di Istanbul desde 1999, a urgi su grupo na februari pa convoca un congreso y dissolve y desarma formalmente.

Öcalan a renoba su yamada den un mensahe di video transmiti diaranson, bisando, “Mi ta kere den e poder di politica y paz social, no armanan.”

Mayoria periodista no tabata permiti na e sitio di e ceremonia di diabierna, den e seronan di e provincia di Sulaymaniyah den e region semiautonomo Kurdo di nort di Irak.

Imagennan di e evento a muestra bringadornan ta tira arma den un pochi grandi, caminda nan a ser pega na candela.

PKK a emiti un declaracion di e combatientenan cu tabata pone nan arma abou, bisando cu nan a desarma “como un gesto di bon boluntad y un compromiso cu e exito practico” di e proceso di paz.

“Di awor padilanti nos lo sigui cu nos lucha pa libertad, democracia y socialismo a traves di politica democratico y medionan legal,” e declaracion a bisa.

E Agencia di Noticia estatal Iraki a informa cu 30 combatiente a desarma “simbolicamente” diabierna, y cu e proceso di desarme continuo “lo tuma lugar den fasenan.” Ta anticipa cu e proceso ta completa pa september, e agencia a informa.

Un oficial politico Kurdo Iraki a bisa cu representantenan di e servicio di inteligencia Turco y di e gobierno region-



al Kurdo, e partido Union Patriotico di Kurdistan di Irak y e Partido di Igualdad y Democracia di Pueblo, un partido pro-Kurdo na Turkia, tabata presente. E oficial a papia bou di condicion di anonimato pasobra e no tabata autorisa pa papia publicamente.

Presidente parlamentario Turco Numan Kurtulmus a bisa cu e paso inicial di desarme a sigui “manera planea,” pero a adverti cu e proceso tabata leu di ta completo.

“Ainda tin un caminda largo pa cana pa recoge hopi mas arma,” Kurtulmus a bisa. “Loke ta importa ta caba cu e era arma di un manera cu ta segura cu armanan no ta ser tuma nunca mas.”

El a bisa cu e parlamento Turco tabata cerca di lanta un comision pa supervisa e proceso di paz.

Turkia ta yama bon bini na decision Devlet Bahçeli, aliado Nacionalista di presidente Recep Tayyip Erdogan cu a inicia e proceso di paz, a yama e ceremonia bon bini, bisando den un declaracion por escrito cu e ta marca “desaroyonan historico cu ta señala e fin di un

era scur.”

Bahçeli, kende tradicionalmente a mantene un posicion di liña duro contra PKK, a sorprende tur hende na oktober ora el a sugeri den parlamento cu Öcalan por haya libertad condicional si e renuncia na violencia y dissolve PKK.

PKK a hiba un insurgencia arma contra Turkia desde 1984, inicialmente cu e meta pa establece un estado Kurdo den zuidoost di e pais. Cu tempo, e obhetivo a evolucionar den un campaña pa autonomia y derecho pa Kurdonan dentro di Turkia.

E conflicto entre militantenan y forsanan estatal, cu a plama di e fronteranan di Turkia pa Irak y Siria, a mata decenas di miles di hende. PKK ta ser considera como un organizacion terrorista pa Turkia, Merca y Union Europeo.

Esfuersonan di pas anterior entre Turkia y PKK a termina den fracaso — mas recientemente na 2015.

PKK pa hopi tempo a mantene basenan den sero nort di Irak, caminda forsanan Turco

a lansa ofensivanan y atakenan aereo y a lanta basenan den e area. Aña pasa, e gobierno di Irak a anuncia un prohibicion oficial riba e grupo separatista, cu pa hopi tempo tabata prohibi na Turkia.

Decenas di pueblo ta bashi como resultado di e violencia. Irakinan Kurdo desplasa a expresa speranza cu e proceso di paz porfin lo permiti nan bay cas.

Oficialnan a papia di un proceso di pas di cinco parti cu PKK, cu e prome fase ta e iniciativa politico lansa pa Bahçeli, sigui pa e mensahe di Öcalan na februari urgiedo PKK pa bandona e lucha arma.

E siguiente dos pasonan lo enfoca riba reintegracion legal di e bringadornan di PKK y esfuersonan di sanacion y reconciliacion a largo plaso.

Kurdonan tin sentimento mescla Kurdonan na Irak a bisa cu nan ta optimista, aunke algun a expresa miedo cu e acuerdo lo cay.

“Esaki lo beneficia tur dos banda,” Abdulrahman Abbas, un residente di e ciudad

di Ducan, cerca di caminda e ceremonia a tuma lugar, a bisa.

Un activista politico Kurdo di Sulaymaniyah, Mohammed Alaa, a yama e movimiento un “paso positivo” cu lo “trece estabilidad di seguridad den nortost di Siria y Irak.”

“Pero e meta ta pa e pasonan pa sigui, y pa Turkia tuma e iniciativa pa libera presonan Kurdo”, el a bisa.

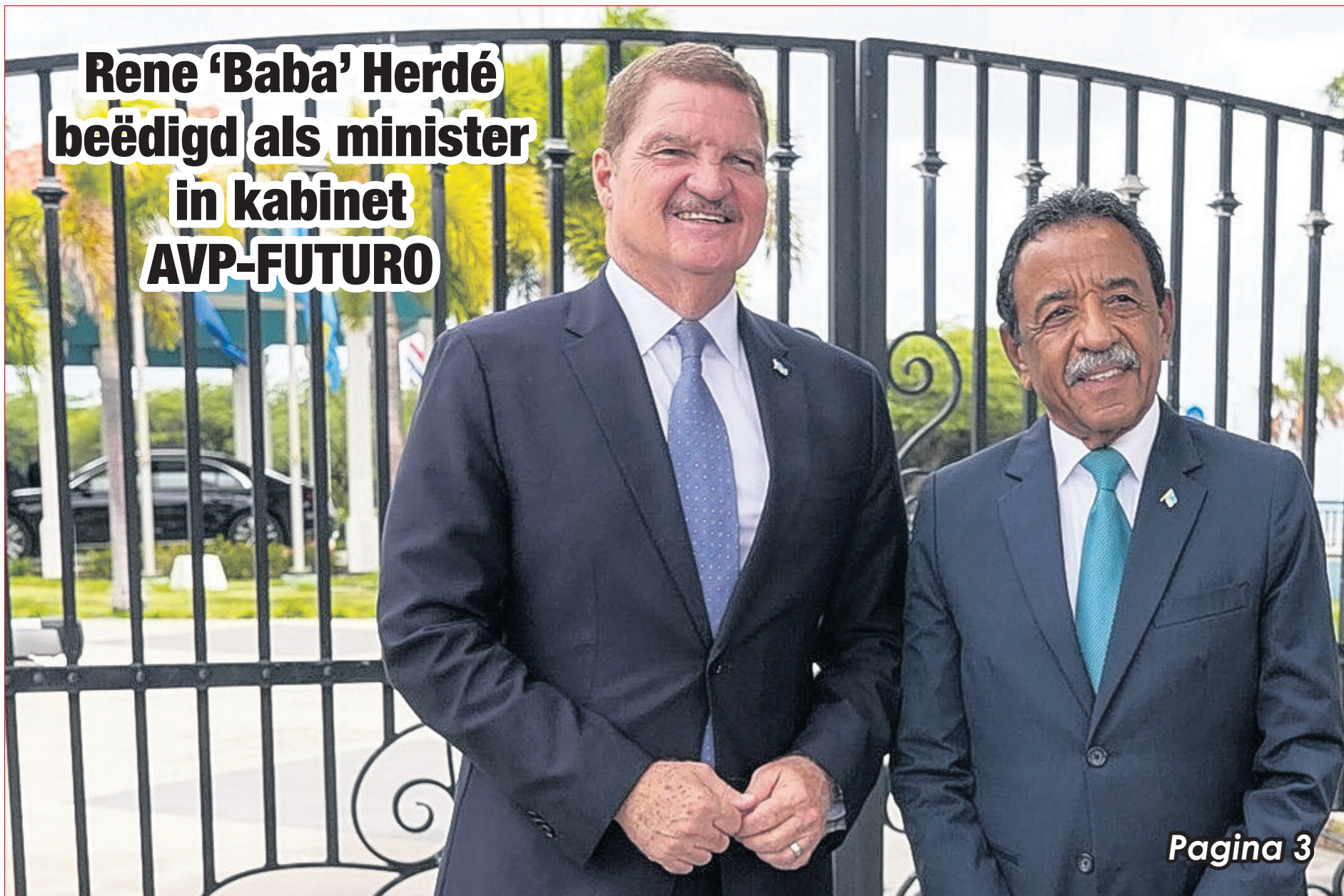
Oficialnan di PKK a bisa anteriormente cu pa por sigui desarma, nan kier mira Turkia tuma pasonan pa caba cu “e regimen di isolacion” imponi riba Öcalan den prizon y pa permiti integracion di militantenan anterior den e sistema politico.

Bewar Amin Tahir, un vocero di Makhmaur, un campamento na Irak pa refugiadonan Kurdo cu a ser desplasa for di nan pueblo na Turkia den añanan 1990 durante bringamento entre forsanan Turco y PKK, a bisa cu e ta spera cu e proceso di paz “habri e porta pa un regreso na nos pueblonan y caba cu tres decada di sufrimento y dificultad.”

Pero el a bisa cu e “estado Turco tambe mester mantene su mes na e iniciativa aki. ... Te awor, e proceso aki ta parece di ta procede di un banda so.” El a pidi pa Turkia “cuminsa cambia su constitucion pa e Kurdonan haya nan lugar corecto.”

Hasta si esey sosode, el a reconoce cu hopi residente di e campamento lo probablemente no regresa Turkia. “Mayoria di nan casnan ta destrui y kima,” Tahir a bisa, y e yiunan di e refugiadonan, naci den e campamento, no conoce otro cas.

Rene 'Baba' Herdé beëdigd als minister in kabinet AVP-FUTURO



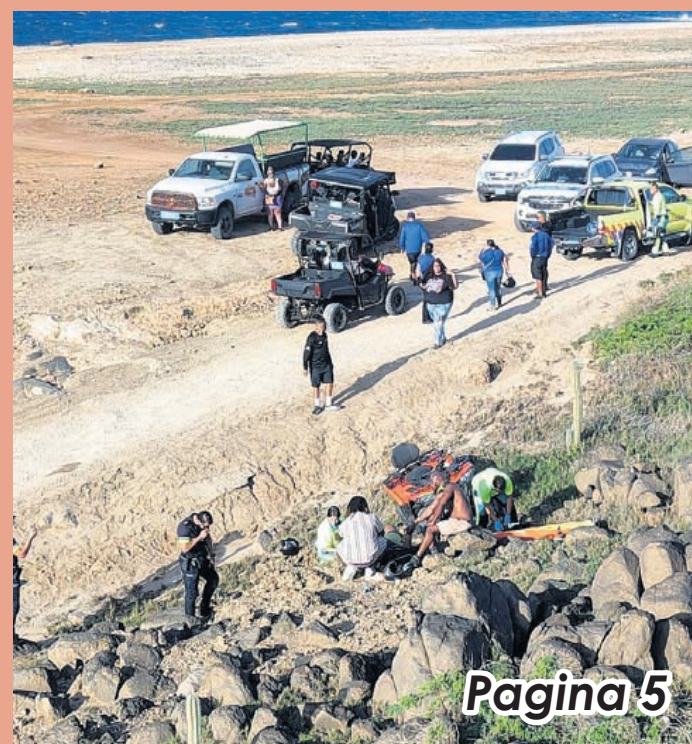
Pagina 3

Parlement voorzichtig over Rijkswet: behoefte aan meer transparantie en details



Pagina 4

Aanhoudende ongelukken met UTV's en ATV's roepen vragen op over veiligheid



Pagina 5

Promovenda Thaïs Franken ontwikkelt evaluatiemodel

Nieuwe blik op de waarde van maatschappelijke organisaties

Maatschappelijke organisaties spelen een rol in het bestuur van Aruba. Maar wat is precies hun taak, en wat is hun daadwerkelijke bijdrage? Bestaande modellen die in grote landen zijn ontwikkeld volstaan niet om dit in kaart te brengen. Daarom is er een specifiek model nodig voor kleine eilandstaten.

Dit vormt de kern van het promotieonderzoek getiteld 'Creating Values from the ground up' van Thaïs Franken, MSc, lector/docent aan de Faculteit der Kunsten en Wetenschappen (FAS) van de Universiteit van Aruba. Reeds in 2021 besloot Franken om te onderzoeken hoe het maatschappelijk middenveld meer betrokken kan raken bij het bestuur van Aruba en zichtbaarder kan worden, zodat hun werk ook daadwerkelijk wordt vertaald in beleid en uitvoering. "Heel vaak hoor je vanuit deze organisaties: 'ze luisteren niet naar ons, we worden niet betrokken, onze aanbevelingen worden genegeerd,'" vertelt Franken.

Haar onderzoek richt zich op de vraag hoe gemeenschapsorganisaties waarde kunnen creëren, en wat die toegevoegde waarde precies inhoudt.

De onderzoeker koos ervoor om twee bestuursmodellen met elkaar te vergelijken, om zo te bepalen welke factoren een rol spelen in de effectiviteit van het maatschappelijk middenveld. Daarbij vergelijkt ze de situatie op Bonaire, waar sprake is van twee bestuurslagen, met die van Aruba, dat slechts één bestuurslaag kent. "Ik wil nagaan of verschillen in bestuursstructuur invloed hebben op het functioneren van maatschappelijke organisaties en op de waarde die zij creëren."

Drie sectoren

Daarnaast vergelijkt Franken verschillende sectoren van het maatschappelijk middenveld. Een van de onderzochte sectoren is de gezondheidszorg, met nadruk op ouderenzorg, een van de grootste problemen op Bonaire en ook een groeiende zorg op Aruba.

Een tweede sector betreft welzijn, waar zij kijkt naar



sociale organisaties die zich bezighouden met de rechten en bescherming van vrouwen en jongeren. "Thema's als huiselijk geweld, die vrouwen en jongeren treffen, maar ook bredere maatschappelijke veranderingen spelen mee: de familie als kern is in de afgelopen decennia sterk

veranderd; buitenlandse invloeden hebben normen en waarden verschoven; meer vrouwen zijn gaan werken; grootouders moeten vaker bijspringen, met als gevolg minder tijd voor kinderen. Dit alles binnen een economische situatie die spanningen in huishoudens verhoogt en dus het risico op huiselijk geweld vergroot."

De derde sector is cultuur – het specialisme van de promovenda. Franken behaalde haar master in cultuurstudies. "Ik wil het diepere potentieel van de culturele sector onderzoeken. Economisch gezien richt onze arbeidsmarkt zich vooral op de hospitalitysector, maar we zien dat jongeren daar minder interesse voor hebben. Ze studeren niet meer om in het toerisme te werken, maar richten zich op de creatieve sector, data en datatechnologie," legt ze uit. "Toch ontwikkelen we op Aruba geen economie die ruimte biedt aan ondernemerschap in die sectoren." Haar doel is om inzicht te krijgen in hoe culturele organisaties in deze sector opereren en wat de toegevoegde waarde is van hun werk.

Tot nu toe blijkt uit het onderzoek dat sommige sectoren succesvoller zijn dan andere. Het uiteindelijke doel is om te achterhalen wat maakt dat een organisatie beter functioneert dan een andere. Speelt samenwerking met Nederland hierin een rol? Of gaat het juist om financiering? "Wat zorgt ervoor dat de ene organisatie meer middelen heeft of effectiever is dan de andere?"

Op basis van de voorlopige bevindingen blijkt de zorgsector beter georganiseerd dan welzijn en cultuur. Deze sector is sterker, ontvangt meer financiering en geniet meer aandacht. Ook hier is er een duidelijk verschil tussen Bonaire en Aruba. "Nederland investeert veel in de zorg. Op het gebied van samenwerking werken zorgorganisaties intensiever en beter samen dan organisaties uit de sectoren welzijn en cultuur. Ik wil weten waarom dat zo is."

Nieuw model

Thaïs Franken gebruikte het zogenoemde Public Value Model om haar data te evalueren – "wat uiteindelijk

de kern van het onderzoek vormt." Toch kwam ze tot de conclusie dat dit model, dat ontwikkeld is voor landen als de VS en Nederland, niet werkt in de context van kleine eilandgemeenschappen. "We gebruiken veel bestuursmodellen en bestuurspraktijken uit grote, ontwikkelde landen als Nederland. De meeste theorieën die ontworpen zijn voor het 'global north' zijn niet toepasbaar op kleine eilandstaten en kleine gemeenschappen, waar machtsdynamiek en relaties tussen overheid en samenleving veel directer zijn," legt Franken uit. Ook is er de factor van externe invloed, waardoor deze kleine gemeenschappen extra kwetsbaar zijn.

"We kopiëren modellen uit Nederland, maar ze werken niet in onze context. Wat ik heb gedaan, is nagaan wat er in die modellen aangepast moet worden om ze te laten aansluiten op de realiteit van een kleine eilandstaat." Franken ontwikkelde daarom een nieuw model om haar data te kunnen evalueren volgens een nieuw kader en te bepalen of dat werkt. Dat is de fase waarin haar onderzoek zich nu bevindt: "Ik ga de toegevoegde publieke waarde meten die maatschappelijke organisaties in de sectoren genereren. Vervolgens zal ik een analyse maken van de netwerken. Ik breng in kaart wie met wie samenwerkt, en waarom sommigen niet met elkaar samenwerken. Op die manier worden kansen en lacunes in het functioneren zichtbaar."

In de laatste fase van haar onderzoek analyseert Franken het leiderschap binnen de organisaties om te achterhalen wat voor soort instrumenten zij nodig hebben om daadwerkelijk samen met de overheid te kunnen co-creëren: "Want het doel is dat maatschappelijke organisaties echt betrokken raken en een belangrijke rol spelen in het bestuur van Aruba. Maar om dat te bereiken, en hun eigen ruimte te vinden, moeten we begrijpen hoe we samen kunnen creëren. En dat vereist leiderschap dat het proces faciliteert. Wat we uiteindelijk willen, is dat deze organisaties zich niet alleen gehoord voelen, maar daadwerkelijk kunnen participeren in het bestuur van ons land," aldus Franken.

Creating Value From the Ground Up | PhD Research

Why Aruba and Bonaire?

Two islands, one Kingdom

#calbasphdstories

#fromthegroundup

Rene ‘Baba’ Herdé beëdigd als minister in kabinet AVP-FUTURO

Deze week is drs. Gervais Rene Herdé in een ceremonie in aanwezigheid van premier mr. Mike Eman, minister mr. Wendrick Cicilia en de secretaris van de ministerraad, mr. Indra Hassell-Duarte, officieel beëdigd door gouverneur Alfonso Boekhoudt.

Na goedkeuring van zijn geloofsbrieven door het parlement werd Herdé kort daarop beëdigd in het Ceremonieel Huis als minister van Infrastructuur, Energie en Telecommunicatie. Daarmee is hij de zevende minister binnen het kabinet AVP-Futuro.

Premier Eman benadrukte dat de functie wordt toevertrouwd aan iemand met ruime ervaring, toewijding en een lange politieke loopbaan. Volgens Eman heeft Herdé zijn land altijd met waardigheid gediend. Herdé zal voorlopig fungeren als minister van Energie, in afwachting van de eventuele benoeming van ing. Mike de Meza, die momenteel nog enkele obstakels moet overwinnen voordat hij formeel benoembaar is. Hoewel dit proces enige tijd kan duren, blijft de hoop bestaan dat De Meza alsnog de functie kan bekleden.

Oppositie uit stevige kritiek

De oppositiepartij MEP liet zich kritisch uit over zowel de benoeming als de gang van zaken rond de vergadering. Zo werd de vergadering “op het allerlaatste moment”

uitgeroepen, en kreeg elke spreker slechts drie minuten spreektijd. “We hebben de vergadering inderdaad gekregen,” aldus parlementsvoorzitter Marlon Sneek (AVP), “maar zoals u weet, was u zelf aanwezig — het was niet zomaar een spontane beslissing. Ik heb vooraf de zaal gepeild en toen besloten de vergadering uit te roepen.”

Parlementariër Edgard Vrolijk liet weten dat hij een brief had ingediend, maar dat die niet werd behandeld. Hij beklemtoonde dat MEP niet akkoord was met de benoeming van Herdé, maar dat deze werd goedgekeurd met de stemmen van de fracties van AVP en Futuro.

De kritiek van MEP richtte zich vooral op de leeftijd van Herdé, het feit dat hij niet op de AVP-kieslijst stond bij de laatste verkiezingen, en dat hij al gepensioneerd is met vier pensioenen. “Ze hadden iemand met meer energie kunnen kiezen voor deze taak,” aldus parlementariër Xiomara Maduro. Endy Croes voegde eraan toe: “Je stelt een gepensioneerd met vier pensioenen aan, iemand die zich heeft teruggetrokken uit de politiek, die niet op een kieslijst stond, en geen enkele stem haalde bij de laatste verkiezingen? En dan juichen jullie dit toe?”

Vrolijk noemde de benoeming een “bewijs van onvermogen” voor de jonge politici binnen de partij. Hij verwees onder

andere naar parlementariër Stephany Sevinger en stelde: “Vandaag wordt bewezen dat ze ongeschikt zouden zijn om het land te besturen.” Hij citeerde ook fractieleider Gino Goeloe van Futuro, die zou hebben verklaard dat jonge parlementariërs niet werden voorgedragen omdat “ze geen ervaring hebben”.

“Een schande,” vervolgde Vrolijk. “Hoe kun je beweren dat iemand als Clifford Heyliger, met jarenlange ervaring bij WEB, geen ervaring heeft? Het is duidelijk: de ‘Old Boys Club’ – Baba, Benny, Dowers, Mike Eman – trekt nog steeds aan de touwtjes. Zij bepalen wie aan de macht komt.”

Volgens Vrolijk zijn jonge AVP-parlementariërs als Otami Thomasia, Heyliger en zelfs John Hart gepasseerd ondanks dat zij de screening zouden hebben doorstaan. “Maar Wendrick Cicilia, een jongere zonder ervaring, kreeg de functie wél, omdat Goeloe zegt dat hij ‘klaar is’, en de rest dus kennelijk niet deugt.”

Parlementariër Endy Croes beklagde zich erover dat er geen jongere kandidaat werd aangesteld. “Wij vinden dit bijzonder jammer – vlak voor deze vergadering vond een centrale commissie plaats waarin we alle AVP-kandidaten nog eens voorbij zagen komen, de jongeren die beloofden te breken met het oude AVP, die voor een nieuwe koers zouden zorgen – en nu hebben ze allemaal ‘voor’ gestemd om Baba Herdé minister te maken. Een man van 70+, met vier pensioenen, die diep geworteld is in het oude politieke systeem – precies waar ze zich zogenaamd tegen wilden verzetten.”

Partijleider Evelyn Wever-Croes stelde dat deze benoeming een klap in het gezicht is van alle jonge AVP-kandidaten. “We zien mensen met ervaring en kennis die deze functie prima hadden kunnen vervullen, maar zij zijn opzijgeschoven om plaats te maken voor een gepensioneerd.”

“San Nicolas is opnieuw vergeten”

De fractie van MEP beklagde zich ook over het uitblijven van een ministerspost voor San Nicolas. “De grootste teleurstelling van vandaag is voor San Nicolas,” aldus Vrolijk. Endy Croes voegde toe dat “San Nicolas niet kreeg wat was beloofd.” Hij wees erop dat parlementariërs Otami en



Heyliger zich achter De Meza scharden — die zelf afwezig was in de vergadering — maar dat ze “uiteindelijk Mike de Meza en San Nicolas lieten vallen. Geen van beiden had de moed om op te staan voor hun district.”

Croes benadrukte dat De Meza 1.476 stemmen kreeg, terwijl Otami en Heyliger samen ruim 2.000 stemmen uit San Nicolas vertegenwoordigden. “Vandaag hebben ze tegen San Nicolas gestemd. Ze kiezen voor partijpolitiek en baantjes boven hun gemeenschap.”

Xiomara Maduro voegde eraan toe dat AVP “San Nicolas als een belangrijke machtsbasis” heeft, met vertegenwoordigers in het parlement, maar dat men ervoor koos “een andere persoon naar voren te schuiven – Baba Herdé – niet omdat hij de beste kandidaat was, maar omdat hij al gescreend was.”

Maduro hekelde ook de verkiezingsbelofte van AVP dat jongeren een kans zouden krijgen. “Er zijn genoeg jonge mensen, ook uit San Nicolas, die goed voorbereid zijn. Maar uiteindelijk zijn ze gepasseerd.”

“Geen leiderschap, geen bestuur, geen transparantie”

Evelyn Wever-Croes noemde

de vergadering “buitengewoon” en stelde dat deze “halsoverkop” was uitgeschreven. Ze riep parlementsvoorzitter Sneek op om net zo snel gehoor te geven aan vergaderverzoeken van de oppositie die al drie maanden uitstaan.

Het was het begin van een lange reeks kritiek op het huidige kabinet: “Sinds ons vertrek zijn er meer dan 100 dagen voorbij, en er is geen leiderschap, geen bestuur, geen transparantie. Onze fractie heeft meer dan 800 vragen gesteld waarop nog geen antwoord is gekomen. Ook de AVP-Futuro-coalitie heeft meer dan 200 onbeantwoorde vragen. Ministers negeren ons en verschijnen niet op vergaderingen. Het ontbreekt aan leiderschap en transparantie.”

Herdé zegt klaar te zijn voor de taak

Ondanks de felle kritiek werd Herdé gistermiddag beëdigd als minister. In een verklaring liet hij weten klaar te zijn om aan de slag te gaan. Hij verwees naar de opmerkingen over zijn pensioen en benadrukte dat dit geen belemmering vormt. Herdé gaf aan niet bang te zijn voor samenwerking met jongeren, open te staan voor nieuwe ideeën en te rekenen op brede steun binnen partij en parlement.



Hoe jong of hoe oud... *Mogen/kunnen ministers zijn...?*

Onze politieke arena vertoont soms belachelijke momenten die bovendien zelf opgelegd blijken, zoals in de huidige discussie over de – te hoge – leeftijd van de ontbrekende minister die inmiddels door de Staten bevestigd, benoemd en beëdigd is. De kritiek kwam vooral van de grote oppositiepartij die vond dat de grote regeringspartij bezig was de jongeren in de partij te negeren ten gunste van een persoon die niet eens op de kiezerslijst had gestaan, terwijl iedereen weet dat dit geen voorwaarde is om minister te worden. Een opmerkelijk standpunt om daar maar geen andere minder vleeiende kwalificatie aan te geven.

Om te beginnen stelt onze grondwet, de Staatsregeling, wel een leeftijds-limiet aan het ministersambt, maar dan een minimum- en geen maximumleeftijd. Een minister moet minstens 25 jaar oud zijn, de Nederlandse nationaliteit hebben en niet uitgesloten zijn van het kiesrecht, meer niet. Uiteraard moet men nog steeds door de bekende screening heen komen. Waarom is dit zo, als voor een aantal functies in het openbaar bestuur wel leeftijds-limieten gelden, zoals voor leden van de Raad van State, dus ook voor het Arubaanse lid hiervan, zoals ook voor de Raad van Advies, de Rekenkamer, naast de gewone pensioenleeftijd voor alle personen in overheidsdienst. Wat betreft de minimumleeftijd in onze Staatsregeling; luidt de toelichting hierop: “Ten aanzien van het vereiste van een minimumleefti-

jd merken wij op, dat redelijkerwijs van personen, van een leeftijd van 25 jaren en ouder voldoende rijpheid mag worden verwacht om de verantwoordelijke functie van minister naar behoren te kunnen vervullen.” Als we daarnaast een blik werpen buiten ons land kunnen we zien dat in het merendeel ervan politici tot op hoge leeftijd in functie blijven. Een hoge leeftijd wordt dus meestal niet gezien als een teken van ongeschiktheid om een ministersfunctie te kunnen vervullen.

Bovendien zouden we meer in het algemeen, en zeker in een kleinschalig land als het onze met beperkte menselijke hulpbronnen, de discussie moeten voeren hoe we onze mensen op leeftijd actief kunnen houden, ten gunste van de gemeenschap zelf. Daarover verderop in dit commentaar meer, maar eerst even de participatie van jongeren in de politiek. Vanuit de oppositiepartij is gewezen op het feit dat de grote regeringspartij jongeren in de Staten heeft weten te plaatsen, die de voorkeur zouden hebben moeten krijgen bij de voordracht voor het vacante ministersambt, als de partij dat had gewenst. Dit is zelfs naar voren gebracht als een klap in het gezicht van die jongeren, die op deze wijze opzij zouden gezet door hun leiders. Dit lijkt ons echt een goedkope stunt, zeker als die oppositiepartij zelf in de huidige parlementaire ploeg geen enkel jong gezicht kan tonen... De gepropageerde regel zou dus niet voor henzelf gelden? Natuurlijk zouden ze kunnen zeggen dat de eigen jongeren aan bod kunnen komen als en wan-

neer men aan regeren toekomt en de huidige generatie, die de voorste rangen bezet, ruimte kan maken voor de jongeren die nu duidelijk het tweede echelon uitmaken. En mocht dat niet het geval zijn, dan moet men maar rustig afwachten tot die gelegenheid weer eens komt aanwaaien...

Deze hele discussie lijkt ons niet meer dan een gigantisch tijdverlies en het is aan te bevelen de nieuwe minister, die echt niet ‘tijdelijk’ is benoemd, te beoordelen op wat hij voor elkaar krijgt.

Om terug te komen op het vraagstuk van mensen op leeftijd in het algemeen; in deze kleine gemeenschap zitten we met het probleem van het gebrek aan kennis en ervaring op een heleboel gebieden, hetgeen altijd leidt tot de constante import van die ‘know-how’. En hoe meer we onze eigen mensen met kennis en ervaring wegzetten omdat ze ‘te oud’ zijn, hoe minder we de kennis en ervaring behouden die deze personen met zich meedragen.

Bovendien hebben we bijvoorbeeld in de publieke sector het probleem van het gebrekkige doorgeven en vasthouden van kennis en ervaring in het merendeel van de betrokken instellingen en diensten, met het gevolg van het continu weglekken van kennis en ervaring; er is geen sprake van structurele opbouw en behoud van organisatorische ervaring. Ook hier speelt het probleem van de kleinschalige organisatie, waarin vaak maar enkele personen de kennis en ervaring bezitten en wat dus een chronische

zwakte vertegenwoordigt die wordt blootgelegd wanneer de leiding vertrekt en de organisatie terug moet vallen op de middenkaders om de zaak te laten draaien. We hebben in het recente geval van de meteorologische dienst kunnen zien hoe dit uitwerkt, toen de enige persoon met het adequate niveau van kennis en ervaring werd gedwongen om te vertrekken, met het gevolg dat de dienst terug moest vallen op de bijstand van de gelijknamige dienst in Curaçao voor het kunnen leveren van de reguliere diensten. ‘So much for’ de geregelde kreten ten behoeve van de befaamde Arubaanse ‘autonomie’, waarbij men de waarde van onze eigen mensen slechts op prijs stelt wanneer dit goed uitkomt naargelang de politieke kleur van het moment.

Maar we zouden de hele zaak ook moeten kunnen bekijken vanuit een positievere gezichtshoek. Dat kan, te beginnen bij een bestrijden van de gedachte dat mensen op leeftijd nergens anders voor dienen dan stil te zitten en zich door anderen te laten helpen, als die ondersteuning er al is, wat gaandeweg een steeds groter probleem aan het worden is vanwege de steeds sterkere individualisering in onze hedendaagse maatschappij. We horen regelmatig oproepen om de bejaarden die hulp nodig hebben, te ondersteunen, hetgeen helemaal terecht is. Maar we horen bijna nooit iets over het mobiliseren van mensen op leeftijd om te blijven deelnemen aan de samenleving. Mensen op leeftijd hebben geen ‘voorlaatste rustplaats’ nodig, als ze dat niet wensen...

Parlement voorzichtig over Rijkswet: behoefte aan meer transparantie en details

Tijdens een besloten vergadering van het Parlement van Aruba is gisteren de Rijkswet Financieel Toezicht besproken. Hoewel de vergadering achter gesloten deuren plaatsvond, deelden meerdere parlementariërs na afloop hun standpunt over de gevoeligheid van het onderwerp.

Premier Mike Eman (AVP) benadrukte het belang van verantwoordelijkheid en continuïteit in het financieel beleid van Aruba, zeker nu de Rijkswet – ondertekend door het vorige kabinet in 2024 – op tafel ligt. “De overheid moet haar beleid afstemmen op de kaders en afspraken die in de Rijkswet zijn vastgelegd,” aldus een regeringsverklaring. Eman waarschuwde dat het niet nakomen van afspraken het vertrouwen in Aruba als partner binnen het Koninkrijk zou kunnen schaden.

De Rijkswet was een voorwaarde voor de leningen die



Nederland aan Aruba verstrekte tijdens de Covid-pandemie. Een belangrijk element in de onderhandelingen is dat de implementatie van de Rijkswet kan leiden tot verlaging van de rente op de leningen, wat Aruba mogelijk een besparing van 10 miljoen florin per jaar oplevert.

Eman gaf aan open te staan

voor een meer gunstige invulling van de Rijkswet, gekoppeld aan bredere strategische samenwerking met Nederland. Hij benadrukte dat de discussie over de wet integraal en in een breder sociaal-economisch kader moet worden gevoerd.

Kritiek vanuit de oppositie
De oppositie toonde zich kritisch. Endy Croes (MEP) bet-

reunde het dat zo'n belangrijk onderwerp achter gesloten deuren werd behandeld. Hij meldde dat de voorzitter van het parlement inmiddels heeft beloofd om een openbare sessie te beleggen.

Croes was ook verbaasd dat tijdens de vergadering vooral premier Eman het woord voerde, terwijl minister Gerlien

Croes – verantwoordelijk voor Koninkrijksrelaties – nauwelijks sprak. Hij erkende wel de vooruitgang die geboekt is in de onderhandelingen, maar stelde dat er nog veel ruimte is voor politieke dialoog.

PPA-leider Otmar Oduber sloot zich aan bij de kritiek op het gebrek aan transparantie. Hij drong er eerder per brief op aan om de vergadering openbaar te houden. Oduber benadrukte dat het volk recht heeft om te weten wat er in naam van het land besproken wordt. Hoewel hij lof had voor het technische onderhandelings-team, vond hij dat er nog te weinig inhoudelijke informatie beschikbaar is.

Volgens Oduber moet het parlement beschikken over alle details van de afspraken met Nederland, inclusief concrete voorwaarden en checklisten. “Dat is cruciale informatie voor het landsbelang,” aldus Oduber.

Kan Nederland een consensusrijkswet... Voor elkaar krijgen...?

Nederland heeft weer eens aangeklopt met een aanbod/eis tot het instellen van een rijkswet voor het financieel toezicht voor Aruba. Dit in de plaats van de lokale wet financieel toezicht die al bijna tien jaar in werking is. Eerdere pogingen om tot een consensuswet te geraken zijn mislukt. Hoe groot is de kans dat de Nederlandse regering nu wél dat doel bereikt?

De eerste poging om een rijkswet voor elkaar te krijgen dateert van 2015, toen de Arubaanse regering verraste met het voorstel voor een lokale toezichtwet, om het gezichtsverlies te beperken vanwege het toezicht dat onontkoombaar bleek. Men kon dus nog steeds beweren niet akkoord te zijn gegaan met een rijkswet.

Nederland ging akkoord met de lokale wet en wel om een heel simpele reden, namelijk dat de lokale wet vrijwel eensluidend qua inhoud was, vergeleken met een eventuele rijkswet. Die structuur en inhoud waren afkomstig van de consensusrijkswet, zoals die in 2010 werd ingevoerd voor Curaçao en Sint Maarten. Dat feit zien we steeds miskend en ontkend in de meeste lokale media, waarbij men het verhaal van de politieke partijen blijft herhalen en die in meerderheid blijven beweren dat een eventuele rijkswet de ergste ramp zou zijn die Aruba zou kunnen overkomen, terwijl datzelfde toezicht er al tien jaar is.

Het was dan ook niet vreemd dat enkele jaren geleden het parlement

een voorstel tot consensusrijkswet (RAft) afwees, dat ook in grote lijnen dezelfde inhoud had als de lokale wet (LAft). Zo werd hét argument dat de boventoon voerde dat die rijkswet het einde zou betekenen van de Arubaanse 'autonomie' op financieel gebied, iets wat men in feite al in 2014 had zien verdwijnen toen de Nederlandse interventie aanving. Een niet zo logisch maar wel zeer 'patriottisch' te noemen argument dus.

Maar laten we zaken ook bekijken vanuit Nederlands gezichtspunt. In principe is een consensuswet altijd een moeilijk te bereiken doel aangezien beide partijen hiermee moeten instemmen. Het succesvolle voorbeeld was de eerdergenoemde consensuswet voor de twee andere eilanden, die in feite model stond voor de daaropvolgende versies van een toezichtwet. Het is moeilijk voor te stellen dat in 2025 een meerderheid van het politieke krachtenveld akkoord gaat met een rijkswet, terwijl de economische en financiële omstandigheden nogal ver verwijderd lijken van de situatie die in 2010 tot de consensus leidde voor acceptatie van een rijkswet op de andere eilanden. We zeggen hier expliciet 'lijken' want de voorzichtigheid die immer aanwezig moet zijn, gebiedt ons onder ogen te zien dat de gunstige economische situatie van het moment in een oogwenk in een crisissituatie kan omslaan, zeker gezien hetgeen zich nu op internationaal gebied afspeelt. Bovendien zou de coronacrisis in dit opzicht ons genoeg hebben moeten leren.

Nederland heeft zich na het laatste debacle met een voorstel tot rijkswet gerealiseerd dat een voorstel meer weg moest hebben van de 'carrott and stick approach', bekend uit de Amerikaanse buitenlandse politiek, zeker in onze regio. De voorgehouden wortel was de mogelijkheid tot verlaagde rente op de Nederlandse coronaleningen, en de stok achter de deur tegen Aruba was de verhoogde rente op de Nederlandse leningen. Dit werd een hilarisch gedoe vanwege het simpele feit dat het niet de Arubaanse politicus maar de lokale bevolking was die de gevolgen van de stijfkoppigheid van de bewindslieden moest ondergaan en bekostigen. De gedachte bij de Nederlandse politici was kennelijk dat de Arubaanse collega's het 'algemeen belang' voor ogen zouden moeten hebben, maar men had beter moeten weten. Ze treden zelf vaak genoeg op zonder datzelfde 'verheven' belang voor ogen te houden; waarom dit dan verlangen van de Arubaanse collega's? Het voorstel c.q. dreigement faalde dus jammerlijk.

Nu snel naar de actuele situatie. We hebben de vorming gezien van een Arubaans nieuw kabinet dat in principe achter de aanvaarding van een rijkswet staat. Naar het verluidt vinden de onderhandelingen nog steeds plaats op ambtelijk niveau en moeten daarna nog op politiek niveau worden gevoerd. Van het weinige dat tot nu toe bekend is geworden zou het vooral gaan om een formule voor de beëindiging van de toezichtwet en een definitie van de personeelskosten waarvoor het IMF een analyse zou hebben gemaakt, met de 10% BBP

als maximumnorm voor genoemde kosten als uitgangspunt. Maar, hebben we iets vernomen over eventuele veranderingen aan de kern van de toezichtwet, zoals geërfd na 2010, met de Koninkrijksregering aan het roer van dit toezicht? Zou het te speculatief zijn om te veronderstellen dat daar niets essentieels aan veranderd is en dat alle partijen daarom er het zwijgen toe doen? Is dat dus al geaccepteerd, of niet?

We hebben van onze premier kunnen vernemen dat het verwerpen van het nieuwe voorstel ons als Aruba in een nogal bedenkelijk daglicht zou plaatsen binnen het Koninkrijk. Dat kan wel zo zijn maar is dat genoeg om 11 stemmen vóór in de Staten te bewerkstelligen, nodig om dit voorstel aan te nemen? Als het voorstel toch niet wordt goedgekeurd, is het toch makkelijk om dat te betreuren en naar Nederland toe duidelijk te maken dat "helaas de soevereine Staten hebben gesproken" en dat de regering daar niets aan kan veranderen...

In feite zijn we hiermee even ver als enkele jaren geleden, toen het parlement het vorige voorstel verwierp. Als klap op de vuurpijl zit Nederland met een demissionair kabinet, wat kan betekenen dat we ergens in 2026 kunnen belanden voordat een nieuw kabinet zich gaat buigen over hoe deze geërfde puinhoop op te ruimen. Een consensusrijkswet lijkt nu een moeilijk te verwezenlijken doel en het opleggen van een rijkswet voor het toezicht via die andere weg lijkt een wettelijke en realistische basis te ontberen. We blijven deze situatie met aandacht volgen...

Aanhoudende ongelukken met UTV's en ATV's roepen vragen op over veiligheid

Wordt het tijd om de protocollen opnieuw te evalueren?

In de afgelopen weken zijn er opnieuw meerdere ongelukken gemeld met UTV's en ATV's, waarbij vooral toeristen de controle over hun voertuig verloren en over de kop sloegen. In alle gevallen was ambulancezorg noodzakelijk, en de slachtoffers werden met verwondingen naar het ziekenhuis vervoerd.

Hoewel deze incidenten niet nieuw zijn, groeit de bezorgdheid onder burgers. Niet alleen vanwege het effect van deze voertuigen op de natuur en openbare orde, maar vooral vanwege de risico's voor zowel gebruikers als omstanders. De vraag rijst of de veiligheidsmaatregelen en regelgeving rondom het gebruik van deze voertuigen nog wel volstaan.

In 2021 stelde het toenmalige kabinet MEP-RAIZ een multidisciplinaire commissie en taskforce in om het toen-



emende gebruik van UTV's en ATV's aan te pakken. In juli 2022 werd begonnen met het uitwerken van alternatieve routes ter bescherming van de natuur, en in 2024 werd een overgangsproces van drie jaar aangekondigd, met ingang van 1 januari 2025. Daarbij zouden snelheidsbeperkingen en route-aanpassingen worden ingevoerd.

Sindsdien bleef het stil vanuit de overheid. Minister Arthur Dowers, momenteel verantwoordelijk voor het dossier, werd door Onze redacteur om toelichting gevraagd, maar bleef tot de deadline van deze editie onbereikbaar.

Onze redacteur onderzocht de veiligheidsprotocollen van

drie bekende verhuurbedrijven op het eiland. Hoewel basisinformatie als leeftijds- en gewichtslimieten werd vermeld, bleek de informatie summier. Sommige websites adviseren mensen met rugklachten of in kwetsbare fysieke toestand om niet deel te nemen, en eisen dat bestuurders een rijbewijs bezitten. Een directe controle op rijvaardigheid of ervaring li-

jkt echter niet plaats te vinden.

Verder blijkt dat sommige verhuurders hun voertuigen ook zonder gids verhuren. Tourgidsen spelen dus een sleutelrol, maar het is onduidelijk aan welke eisen zij moeten voldoen. Beelden uit maart 2024 toonden zelfs gidsen die toeristen voordeden hoe ze "spins" konden maken met hun ATV – op een locatie waar dit gevaarlijk is én herhaaldelijk met verschillende groepen gebeurt.

Hoewel avontuurlijk toerisme een aantrekkelijke sector blijft voor Aruba, kunnen deze incidenten niet langer genegeerd worden. Burgers maken zich zorgen over hun eigen veiligheid én die van bezoekers. Het lijkt dan ook noodzakelijk om het huidige beleid rond UTV's en ATV's kritisch te herzien, en duidelijke en handhaafbare veiligheidsprotocollen vast te stellen.

Een regering beoordelen na 100 dagen...*Is dat nou zo belangrijk...?*

Over de hele wereld bestaat de gewoonte, noem het maar gerust een traditie, om een eerste evaluatie van een nieuwe regering te houden na de eerste 100 dagen aan het bewind. Is dat nu echt een nuttige bezigheid? In principe is iedereen benieuwd naar wat er gaat gebeuren na de installatie van een nieuw kabinet, maar veel hangt af van de stijl van zo'n regering. Het begin kan gepaard gaan met een hoop herrie als het eentje is die al schietend op alles wat beweegt binnenkomt. Het beste voorbeeld daarvan hebben we onlangs mee kunnen maken in de Verenigde Staten, waar de regering van president Trump in 100 dagen de wereld op zijn kop zette.

Dit met een stortvloed aan 'executive orders', uitvoeringsdecreten waarvoor geen nieuwe wetgeving nodig was. Nu, na iets meer dan vijf maanden is het niet moeilijk om de gevolgen te zien van dat beleid, maar het is wel moeilijk om daar enige positieve kant aan te ontdekken, zowel in het land zelf als op internationaal niveau. Maar niet elke regering begint op die manier. Het is mogelijk dat een regering veel rustiger begint maar dat hoeft niet te betekenen dat men niet effectief kan zijn; dat hangt af van wat er al voorbereid was voor de verschillende portefeuilles en wat de beleidswijzigingen zijn die men gaat uitvoeren. Alhoewel het een beetje vroeg is om al wetsvoorstellen klaar te hebben om aan het parlement aan te bieden zou het in ieder geval wel logisch zijn dat men op elk gebied waar nieuwe wetgeving is te verwachten, meteen een

begin hieraan maakt. Dit omdat men zo uitdrukking geeft aan hetgeen men wenst te repareren of te verbeteren aan wat de vorige regering eventueel achter heeft gelaten en zinvol is om alsnog te doen.

In ons land waar de nieuwe regering onlangs de eerste 100 dagen volmaakte, zijn die dagen nogal rustig verlopen op het gebied van beleid voor wat de normale taken van de overheid betrof. Maar dat betekende niet dat er geen ophef was, die trouwens nog niet voorbij is. Veel aandacht ging naar de ontbrekende, nog te benoemen minister terwijl het onlangs duidelijk werd dat men zou moeten kiezen voor de voordracht van een andere kandidaat. Na die aankondiging van de zijde van de premier werd het stil binnen de betreffende partij, mogelijk doordat men eindelijk begon te begrijpen dat al het geschreeuw en naar de rechtbank stappen toch niet had geholpen in een vertrouwelijk proces, waar de uiteindelijke beslissing niet eens bij de huidige regering berust.

Deze kwestie heeft hoe dan ook de aandacht afgeleid van de andere taken die de regering heeft. We gaan geen tijd verliezen met de beloften die de coalitiepartners in verkiezingstijd gedaan hebben en nu al dan niet nagekomen zijn, zoals het merendeel van de lokale pers de zaken heeft aangepakt. Dit niet om sympathie met de huidige regering te uiten maar omdat we vinden dat men in principe aantreedt voor vier jaar en dat onderweg tijd genoeg zal zijn om zaken te evalueren. Bovendien zijn er heel wat prioriteiten waarbij de vraag is of de

regering daar iets aan gaat doen.

Om te beginnen hebben we een akkoord met de Nederlandse regering om een pakket aan hervormingen uit te voeren, waarbij het niet van belang is welke regering aan het roer staat. En als we, zoals we de laatste jaren hebben kunnen vaststellen, die hervormingen met een slakkengangetje naderbij zijn gekropen, is dat in ieder geval iets waarvan de schuld nu nog niet bij de nieuwe regering te leggen is. De kardinale vraag hier is: wat gaat men vanaf nu, beter gezegd vanaf 100 dagen geleden, doen aan deze prioriteiten, plus de andere urgente zaken die niet zijn opgenomen in het Landspakket? Om met deze laatste te beginnen; het zijn vooral de problemen op het gebied van de infrastructuur die geen verder uitstel dulden. Het afgelopen weekeinde heeft men weer eens kunnen zien dat er iets niet klopt bij de stroomvoorziening. Vaak wordt hierbij de nadruk gelegd op de incidenten, terwijl we ons eigenlijk zouden moeten afvragen waarom die incidenten plaatsvinden. Kan het zijn dat men te lang wacht met het investeren in meer capaciteit, terwijl de vraag naar elektrische energie verder stijgt? Of is het vooral een probleem van gebrek aan onderhoud? Men kan bijvoorbeeld op welke dag van de week ook, vaststellen dat er nagenoeg geen energie wordt geproduceerd via zonne-energieparken of andere producenten, terwijl de verantwoordelijke maatschappij wel voor 6,5 MW aan geïnstalleerde capaciteit in de boeken heeft. Wat gebeurt daar eigenlijk? Moet men wachten totdat er een nieuwe minister is om antwoord te kunnen geven? Een ander geval van

gebrekkige infrastructuur vormen de waterzuiveringsinstallaties, met name die bij Bubali, vlakbij de hotels. Moeten we nu echt zitten wachten totdat er iets ernstigs gebeurt om vervolgens de schuld te kunnen geven aan de vorige regering, die de zaak zo achter heeft gelaten? De enige regering die kan optreden is de nieuwe, die andere is allang de geschiedenis ingeschoten.

Om terug te komen op de hervormingen, we kunnen het positieve nieuws noteren van de komst van een compleet nieuw digitaal systeem voor de voorbereiding en hantering van de begroting, iets waarvan elke regering en dus ook het land zelf profijt van zal hebben. Dit is de vrucht van de samenwerking met Nederland in het kader van de hervormingen binnen de overheid. We zullen nu wellicht het wrange commentaar krijgen dat dit al geruime tijd in voorbereiding was onder het vorige kabinet... Ons commentaar zou dan zijn: "Goed gedaan!" We hadden eigenlijk veel meer verwacht van een hoop andere projecten in het Landspakket die niet klaar zijn voor uitvoering en die sinds 2020 met het gebruikelijke gebrek aan voortvarendheid zich moeizaam een weg naar uitvoering lijken te banen, dus zoveel valt er niet te juichen over wat de hervormingsplannen tot nu toe te zien hebben gegeven. Belangrijker dan de eerste 100 dagen lijkt ons het volgen van het overheidsoptreden bij concrete stappen op elk relevant terrein. Er zijn zaken die meer dan 100 dagen vergen om het goed te doen. We zullen na 6 maanden, een jaar wel evalueren, met constant een vinger aan de pols.

Joran van der Sloot mogelijk overgeplaatst naar beruchte CECOT-gevangenis in El Salvador

De wegens moord veroordeelde Nederlander Joran van der Sloot wordt mogelijk overgebracht van Peru naar een internationaal beruchte megagevangenis in El Salvador. Dat meldt NL Times op basis van berichtgeving in De Telegraaf, die zich beroept op misdaadjournalist John van den Heuvel en een brief van Van der Sloot zelf.

Volgens de berichten wil Peru Van der Sloot overplaatsen naar het Centro de Confinamiento del Terrorismo (CECOT), een gevangenis die bekendstaat om zijn keihard regime en overbevolking. De gevangenis herbergt momenteel zo'n 40.000 gedetineerden, met soms tot 80 personen per cel, en wordt gedeeld met andere 'moeilijke gevangenen'.

Van der Sloot zit sinds 2010



een gevangenisstraf uit in Peru voor de moord op de 21-jarige Stephanie Flores. In oktober 2023 bekende hij ook de moord op de Amerikaanse Nataliee Holloway, die in 2005 op Aruba verdween. Die bekentenis leverde hem strafvermindering op, waardoor hij mogelijk in 2046 vrijkomt.

Op dit moment is Van der Sloot nog opgesloten in de Challapalca-gevangenis in Peru. Maar volgens een brief die hij schreef en die De Telegraaf heeft ingezien, wordt hij mogelijk overgebracht naar het streng beveiligde CECOT in El Salvador.

De CECOT-gevangenis, een speerpunt van het strenge veiligheidsbeleid van de Salvadoraanse president Nayib Bukele, ligt onder vuur vanwege de mensonterende omstandigheden. Gedetineerden hebben geen recht op bezoek, recreatie of onderwijs, en worden vastgehouden in overvolle cellen met minimale voorzieningen. Sommige gevangenen zitten er zelfs zonder proces vast. Cellen kunnen tot tachtig mensen bevatten, vaak zonder matras en met slechts één toilet.

President Bukele liet de gevangenis bouwen als onderdeel van zijn grootschalige campagne tegen bendes in El Salvador. De CECOT opende in 2023 haar deuren in Tecoluca, telt acht paviljoens en biedt plaats aan maximaal 40.000 gevangenen. Bukele's minister van

Justitie verklaarde eerder dat gevangenen die in CECOT belanden "nooit meer terugkeren naar hun gemeenschap."

De burgemeester van de Peruaanse hoofdstad Lima, Rafael López Aliaga, bevindt zich momenteel in El Salvador. Volgens Peruaanse media is hij van plan een overeenkomst te ondertekenen met de Salvadoraanse regering over de overdracht van gevangenen. "Wij willen dat deze criminelen ervaren wat een échte gevangenis is," verklaarde López Aliaga.

De beoogde overdracht zou zich vooral richten op zware criminelen, zoals leden van de Venezolaanse bende Tren de Aragua. Maar volgens de media bevat de lijst met kandidaten ook andere 'moeilijke gevangenen' — mogelijk onder wie Joran van der Sloot.

Onderhoud van wegen blijft ongelijk verdeeld

Sommige wegen krijgen aandacht, terwijl andere in erbarmelijke staat blijven

Wie de afgelopen weken goed heeft opgelet, heeft wellicht gemerkt dat op verschillende plekken in Aruba wegen zijn opgeknapt die ogenschijnlijk nog in goede staat verkeerden. Hoewel het positief is dat wegen goed worden onderhouden, roept dit toch vragen op – zeker wanneer andere wegen, die in veel slechtere staat verkeren, geen enkele aandacht krijgen.

Een terugkerend gespreksonderwerp is de weg bij Franse Pas.

Deze locatie is bekend om haar slechte wegdek, maar ook vanwege allerlei stedelijke legendes over ongelukken, duisternis, en zelfs spookverhalen.

Een gedeelte van de weg richting Spaans Lagoen is in het verleden al eens gerepareerd, maar direct daarna begint weer een zwaar beschadigd stuk richting Pos Chikito en de hoofdweg naar Santa Cruz.

Het lijkt een eindeloze cyclus: gaten worden tijdelijk opgevuld, maar komen door regenval, dagelijks gebruik en slechte fundering steeds weer terug. Weggebruikers klagen al jaren over deze situatie, vooral omdat het onmogelijk is om de kuilen te vermijden. 's Avonds is het gevaar nog groter vanwege gebrekkige verlichting.

Een dagelijkse weggebruiker verzuchtte: "Elke dag rijd ik via Franse Pas om mijn kind naar school te brengen, en elke dag hoor ik hoe mijn auto klappen krijgt door de kuilen. Hoe langzaam je ook rijdt, je kunt ze niet ontwi-



jken." En Franse Pas is lang niet de enige plek in Aruba waar de wegen zich in deze staat bevinden.

De gevolgen zijn niet alleen ongemak, maar ook directe schade aan voertuigen. Een

monteur legt uit dat kuilen kunnen ontstaan door een combinatie van vocht, temperatuurverschillen en verkeer. Zelfs één flinke klap kan leiden tot ernstige schade: banden kunnen scheuren of bollen, velgen kunnen



barsten of verbuigen, en de vering en uitlijning van de auto kunnen ontregeld raken.

Ondertussen zien inwoners dat op andere plekken wegen worden voorzien van een nieuwe asfaltlaag – ook op plekken waar dat ogenschijnlijk niet nodig was. Zelfs delen van de Green Corridor, die er goed bij lagen, kregen nieuw asfalt. Dit roept vragen op: waarom worden wegen die nog in prima staat zijn aangepakt, terwijl andere – zoals Franse Pas – al jaren genegeerd worden?

Onze redacteur benaderde DOW (Dienst Openbare Werken) met een reeks vragen: Welke criteria worden gehanteerd bij de selectie van wegen voor onderhoud? Welke wegen staan op de planning? Wordt Franse Pas daarin meegenomen? En hoe werkt het onderhoudsschema voor wegen in het algemeen?

Tot aan het moment van publicatie had Onze redacteur geen reactie ontvangen van

DOW. De redactie blijft het dossier opvolgen.

De discussie over het wegonderhoud op Aruba blijft relevant. Het lijkt erop dat er een zekere ongelijkheid bestaat in hoe en waar onderhoud plaatsvindt.

Naast Franse Pas zijn er tal van andere wegen, en zelfs hele wijken, die wachten op aandacht. Infrastructuurontwikkeling is van groot belang, maar ook de manier waarop die gelijkmatig en rechtvaardig over het eiland wordt verdeeld. Het is niet acceptabel dat bepaalde gebieden structureel worden overgeslagen – zeker niet wanneer burgers wegenbelasting betalen én dagelijks afhankelijk zijn van deze infrastructuur.

Het is belangrijk dat we deze kwesties blijven aankaarten. Alleen zo houden we onze bestuurders scherp en zorgen we ervoor dat publieke middelen daadwerkelijk ten goede komen aan de gemeenschap.

De CAO voor Arubus-werknemers nog steeds niet afgerond

Gisteren hield de minister van Justitie, de heer drs. Arthur Dowers, een constructieve vergadering met vertegenwoordigers van SEPPA, mevrouw Magaly Brito en de heer Edmundo Marlin, samen met shop stewards van ARUBUS en het Departement van Immigratie.

Tijdens de vergadering werden verschillende onderwerpen besproken die verband houden

met het arbeidswelzijn van de werknemers bij de twee genoemde entiteiten. Eén van de belangrijkste kwesties was de collectieve arbeidsovereenkomst (CAO) voor de werknemers van ARUBUS, die is verlopen en nog steeds niet is afgerond. Het was voormalig minister van Transport, Ursell Arends (Raiz), die zich had gecommitteerd aan een extra bedrag van 500.000 florin voor ARUBUS – een belofte die hij nooit is nagekomen.

Daarnaast werd ook het algemene management binnen het Departement van Immigratie besproken, aangezien er onder de werknemers zorgen blijven bestaan.

Minister Dowers toonde begrip voor de geuite zorgen en verzekerde SEPPA dat hij zich maximaal zal inspannen om te helpen bij het bereiken van praktische en duurzame oplossingen.



Raad van Advies waarschuwt voor groeiende bedreigingen voor persvrijheid en democratie op Curaçao

(CuraçaoChronicle) – De vrijheid en onafhankelijkheid van de pers staan op Curaçao steeds meer onder druk. Dat stelt de Raad van Advies (RvA) in een krachtig geformuleerd commentaar bij zijn jaarverslag over 2024. De RvA signaleert dat kritische media door overheidsfunctionarissen worden gemarginaliseerd, terwijl sociale media steeds vaker worden ingezet om het eigen narratief te verspreiden — soms zelfs om tegenstanders publiekelijk in diskrediet te brengen.

Volgens de Raad vormt deze ontwikkeling een serieuze bedreiging voor de democratische rechtsorde op het eiland.

Afnemende toegang en verarming van het publieke debat

De zorg van de Raad is mede gebaseerd op een essay van filosoof en politicoloog dr. Brede Kristensen, getiteld Democratie is Tijdloos Menselijk, dat als bijlage is opgenomen in het jaarverslag. Kristensen pleit voor een herwaardering van de democratische cultuur, en benadrukt dat democratie weliswaar geen garantie biedt voor goed bestuur, maar wel de beste voorwaarden schept voor publieke controle en verantwoordingsplicht. Volgens hem vereist een goed functionerende democratie actieve burgerparticipatie en de bereidheid tot inhoudelijke dialoog. Hij onderstreept het belang van de trias politica — de scheiding der machten tussen regering, parlement en rechterlijke macht — en waarschuwt dat volksvertegenwoordigers onafhankelijk moeten kunnen opereren, ook wanneer zij te maken hebben met ministers uit hun eigen partij. “Politieke besluiten moeten tot stand komen via een eerlijke afweging van belangen en waarden,” schrijft Kristensen. Het monddood maken van interne kritiek of toegeven aan druk van belangengroepen ondermijnt dat proces.

Persconferenties behoren tot het verleden

In haar eigen toelichting bet-

reurt de Raad het gebrek aan transparantie in overheidscommunicatie. Klassieke persconferenties — ooit een belangrijke pijler van democratische controle — worden nauwelijks nog gehouden. In plaats daarvan gebruiken politici sociale media om hun standpunten zonder journalistieke tussenkomst te verspreiden, waarbij critici vaak doelwit worden van persoonlijke aanvallen. “Dit ondermijnt het publieke weerwoord en verzwakt de democratische tegenmacht,” stelt de Raad.

Zorg over invloed en gebrek aan controle

Het essay signaleert ook andere gevaren voor de democratie, zoals buitensporige financiering van verkiezingscampagnes en het gebruik van manipulatieve technieken die de aandacht van de kiezer verleggen van inhoud naar imago. Volgens Kristensen is herstel van vertrouwen alleen mogelijk als de overheid opnieuw in gesprek gaat met de samenleving en serieuze aandacht heeft voor de zorgen van burgers.

Daarnaast hekelt hij het gebrek aan respect voor toezichhoudende instanties, zoals de Algemene Rekenkamer en de Ombudsman. Hun aanbevelingen worden vaak genegeerd, en het parlement beschikt over onvoldoende middelen om opvolging af te dwingen — wat de fundamenteën van goed bestuur verder uitholt.

Oproep tot een cultuur van dialoog

De Raad van Advies sluit af met een pleidooi voor een cultuuromslag richting democratische waarden gebaseerd op transparantie, empathie en compromis. “Een overheid die deze fundamentele principes niet respecteert, ondermijnt de rechtsstaat,” aldus de Raad.

De Raad roept politieke leiders en instituties op om een democratische geesteshouding te omarmen, waarbij burgers, journalisten en maatschappelijke organisaties niet als tegenstanders worden gezien, maar als onmisbare partners in de opbouw van een eerlijke en verantwoordelijke samenleving.

Agent uit Sint Maarten terecht in Curaçao voor vermeend seksueel misbruik van pleegdochter

(CuraçaoChronicle) – Een politieagent uit Sint Maarten staat terecht in Curaçao voor het vermeende seksueel misbruik van zijn voormalige pleegdochter, die destijds minderjarig was. Het slachtoffer is inmiddels 18 jaar oud.

De verdediging, onder leiding van advocaat mr. Eldon ‘Peppie’ Sulvaran, heeft vraagtekens geplaatst bij de geloofwaardigheid van de verklaringen van het meisje. Sulvaran wees op wat hij omschreef als “tal van tegenstrijdigheden” in haar verhaal.

Verzoek om kinderpsycholoog afgewezen
De advocaat had formeel verzocht om een kinderpsycholoog aan te stellen om de verklaring te kunnen beoordelen in het licht van deze tegenstrijdigheden. De rechter wees dit verzoek echter af. Volgens de rechtbank kunnen eventuele onduidelijkheden tijdens het verhoor door de rechter-commissaris verder worden opgehelderd.



De zaak wordt voortgezet op 5 november op Sint Maarten, waar het volgende deel van de rechtsgang zal plaatsvinden.

Het proces krijgt de nodige aandacht vanwege de betrokkenheid van een politiefunctionaris en de gevoelige aard van de aanklacht. De zaak benadrukt opnieuw het belang van zorgvuldige juridische en psychologische beoordeling in situaties waarin minderjarigen en machtsmisbruik een rol spelen.

Langdurige problemen bij gevangenis Curaçao leiden tot vakbondsactie



(CuraçaoChronicle) – Aanhoudende problemen in de Sentro di Detenshon i Korekshon Kòrsou (SDKK) hebben opnieuw geleid tot zorgen onder het personeel, die inmiddels formele klachten hebben ingediend bij de vakbond. Volgens Gregory Wilson van vakbond ABVO blijven veel van deze problemen al meer dan tien jaar onopgelost.

De klachten richten zich op een reeks structurele kwesties: een chronisch personeelstekort, onveilige werkomstandigheden voor gevangenismedewerkers, openstaande vacatures en een gebrek aan financiële middelen. Afgelopen dinsdag kwamen vertegenwoordigers van ABVO bijeen met de plaatsvervangend secretaris-generaal van het Ministerie van Justitie om de verslechterende situatie te bespreken.

Wilson gaf voorbeelden van gevangenispersoneel dat, door het aanhoudende tekort aan medewerkers, taken moet uitvoeren die buiten hun officiële functieomschrijving vallen. “Al jarenlang zetten onze mensen zich tot het uiterste in om de instelling draaiende te houden. En nu wordt hen verteld dat ze niet gekwalificeerd zijn om bepaalde functies officieel te bekleden,” aldus Wilson. Hij benadrukte dat deze situatie onacceptabel is voor ABVO.

De vakbond eist nu dringend ingrijpen van het ministerie om de langdurige structurele én financiële problemen op te lossen. Volgens ABVO ondermijnen deze problemen niet alleen het welzijn van het personeel, maar ook het functioneren van de gehele gevangenis.